

ULUSLARARASI SAĞLIK TÜZÜĞÜ

Bakanlar Kurulu Kararının Tarihi : 27/12/1972, No: 7/5578
Dayandığı Kanunun Tarihi : 10/3/1954, No: 6368
Yayımlandığı R. Gazetenin Tarihi : 25/4/1973, No: 14517
Yayımlandığı Düsturun Tertibi : 5, Cildi : 12, S. 1701

WHA22.46

Yirmi İkinci Dünya Sağlık Genel Kurulu,

Uluslararası Karantina Komitesinin onbeşinci raporunun A Bölümünde, Uluslararası Sağlık Tüzüğü'nün özel olarak incelenmesine ilişkin yaptığı tavsiyeleri inceleyerek;

Uluslararası Karantina Komitesinin ondördüncü raporunun II nci Bölümünde, koyduğu prensipleri yeniden doğruladığını kaydederek;

Uluslararası Karantina Komitesinin halen yürürlükte olan Uluslararası Sağlık Tüzüğü'nün yerine geçecek olan Uluslararası Sağlık Tüzüğü tasarısını, onbeşinci toplantısında hazırlarken Üye Devletlerin görüşlerini incelediğini de kaydederek,

1. Komite üyelerini çalışmalarından dolayı KUTLAR; ve

2. Bu karara ekli Uluslararası Sağlık Tüzüğü'nü, formüller, belgeler ve bunlara uygulanacak kurallara ilişkin 1 den 6 ya kadar olan eklerle birlikte, 25 Temmuz 1969 gününde KABUL EDER.

Ondördüncü nihai toplantı, 25 Temmuz 1969

(Program ve Bütçe Komitesi, altıncı rapor)

BAŞLIK I - TANIMLAR**MADDE 1**

Bu Tüzüğü'nün uygulanmasında:

"Aedes aegypti endeksi" sınırları iyice belirlenmiş bir bölgede, ister yapıların içinde, isterse bunlara bağlı dolaydaki arsalar üzerinde, Aedes aegypti sürfe üreme yuvaları bulunan evlerin sayısı ile, aynı bölgede incelenen evlerin toplam sayısı arasındaki yüzde oran demektir.

"Aerosol difüzörü" valfi açılınca böcek öldürücü aerosolü yapan, içinde basınç altında bir preparatın bulunduğu difüzör demektir.

"Bagajlar" Bir yolcunun ya da tayfalardan birinin kişisel eşyası demektir.

"Böceklerden arıtma" gemilerde, uçaklarda, trenlerde, kara taşıtları veyabaşka taşıt araçlarında ve koyacaklarda bulunan insan hastalıklarının nakleden vektör böcekleri öldürmeye yöneltilmiş işlem demektir.

"Direkt transit bölge" direkt transit trafiği kolaylaştırmak ve duruşlar sırasında yolcular ve mürettebatın, hava limanından dışarıya çıkmadan, özellikle ayrı yerde ayırımalarını sağlamak için, ilgili sağlık makamının onayı ve doğrudan doğruya kontrolü altında, bir hava limanının içinde ya da ona bağlı olarak kurulmuş özel bir bölge demektir.

"Bulaşık bölge" ülkesinde hastalığın bulunduğunu bildiren sağlık yönetimi- mince, salgınla ilgili ilkelere dayanılarak tarif edilen bir bölge demektir ve mutlaka idari sınırlara uyması gerekmez. Bu bölge, ülkesinin öyle bir parçasıdır ki, halkın özellikleri (yoğunluğu, hareketi) ile vektörler ve rezervuar hayvanlar potansiyeli nedeniyle, bildirilen hastalığın yayılmasına elverişli olabilir.

"Bulaşık kişi" Tüzüğe bağlı hastalıklardan birine yakalanmış olan ya da böyle bir hastalığın kuluçka dönemi içinde bulunmuş olduğu sonradan anlaşılan bir kişi demektir.

"Salgın" bir bölgede Tüzüğe bağlı bir hastalığın, olguların çoğalmasıyla yayılması demektir.

"Geçerli belge" bu deyim aşı için kullanıldığında 2, 3 ve 4 sayılı eklerde yer alan kurallara ve verilen örneklere uygun bir belge demektir.

"Gemi" Uluslararası bir yolculuk yapan bir deniz gemisi ya da iç sefere özgü bir gemi demektir.

"Genel Müdür" Örgütün Genel Müdürü demektir.

"Gün" 24 saatlik bir aralık demektir.

(Değişik : 7/9/1973 - 7/7131 K.) "Hava limanı" Üye Devletin toprağında bulunan, bu Devlet tarafından uluslararası hava trafiği için giriş ve çıkış limanı olarak belirlenen ve gümrük, kişilerin kontrolü, kamu sağlığı (1), hayvan ve bitki sağlığı işlemleri ile buna benzer başka işlemlerin yapıldığı bir havalimanı demektir.

"Hekim incelemesi" Bir gemi, uçak, tren, kara taşıtı, başka taşıt araçlarının ya da koyacağın ziyaret ve denetimini, aynı zamanda kişilerin ön incelemesini ve aşı belgelerinin geçerliğinin kontrolünü kapsar, fakat bir gemide farelerin yok edilmesine lüzum bulunup bulunmadığını bakmak için yapılan dönemsel denetimi kapsamaz.

"İthal olay" uluslararası bir yolculuk yapıldığı sırada gelen ve hastalığın bulaştığı kişi demektir.

"Karantinada" bir gemi, uçak, tren, kara taşıtı, başka taşıt araçları veya koyacağın, hastalıkların, hastalık rezervuarlarının veya hastalık nakledenlerin yayılmasını önlemek amacıyla, bir sağlık makamının bunlara uyguladığı tedbirlerin sürdüğü dönemde içinde buldukları hal ya da şart demektir.

"Koyacak" (conteneur) yük taşımaya yarayan ve:

- a) Sürekli nitelikte olup, bu nedenle de bir çok defa kullanılmaya elverişli olması için yeteri kadar dayanıklı;
- b) Yükünü boşaltmadan bir ya da birçok taşıt aracı ile mal taşınmasını kolaylaştırmak için özel bir biçimde yapılmış;
- c) Kolayca doldurulup boşaltılabilecek biçimde yapılmış bir yük taşıma aracı demektir.

Koyacak deyimini bilinen bayağı ambalajlar ile taşıtları kapsamaz.

"*Kuşkulanulan*" sağlık makamınca Tüzüğe bağlı bir hastalığa bulaşma tehlikesine maruz kalmış ve bu hastalığı yayabilecek durumda sayılan bir kişi demektir.

"*Liman*" bir deniz limanı ya da bir iç liman demektir.

"*Örgüt*" Dünya Sağlık Örgütü demektir.

"*Sağlık Yönetimi*" bu Tüzüğün uygulandığı ülkenin tümü üzerinde, Tüzüğün öngördüğü, sağlık tedbirlerinin uygulanmasını sağlamaya yetkili Hükümet Makamı demektir.

"*Sağlık makamı*" yetkisi içindeki bölgede bu Tüzüğün izin verdiği ya da öngördüğü uygun sağlık tedbirlerinin uygulanmasından doğrudan doğruya sorumlu olan makam demektir.

"Serbesti müsaadesi" bir gemi için, bir limana girmesi, yolcu ve yük indirmesi ve bütün öbür işlemleri yapması için verilen bir uçak için ise karaya indikten sonra, yolcu ve yük indirmesi ve bütün öbür işlemleri yapması için verilen izin demektir.

"*Mürettebat*" bir gemi, uçak, tren, kara taşıtı ya da başka bir taşıt aracında hizmet eden personel demektir.

"*Tecrit*" bu deyim bir kişi ya da bir grup kişiler için kullanıldığında, bu kişinin veya kişilerin enfeksiyonun yayılmasını önleyecek biçimde, görevli sağlık personeli dışında, öbür bütün kişilerden ayrılması demektir.

"*Transfer olayı*" bulaşıklığı aynı sağlık yönetimine bağlı başka bir bölgede almış olan enfekte bir kişi demektir.

"*Tüzüğe bağlı hastalıklar*" (Karantina hastalıkları) El Tor Kolerası da dahil kolera, sarı humma, veba ve variola minör (Alastrim) de dahil çiçek hastalıkları demektir.

"*Uçak*" uluslararası yolculuk yapan bir uçak demektir.

"*Uçuş sırasında*" Uçağın karadan ayrılmadan önce kapılarının kapatılması ile varışta açılmasına kadar arada geçen süre demektir.

"*Uluslararası yolculuk*"

a) Bir gemi veya bir uçak için, birden çok devletin toprakları üzerinde bulunan limanlar yahut hava limanları arasında yapılan bir yolculuğu ya da sözkonusu gemi veya uçak aynı devletin toprak ya da toprakları üzerinde bulunan limanlar veya hava limanları arasında yolculuk yaparken herhangi bir başka devletin toprağı ile ilişkiler kurarsa yalnızca ilişkileri yüzünden olan yolculuk demektir.

b) Bir kişi için, bu yolculuğun başladığı Devletin toprağından başka bir devletin toprağına giriş ile yapılan bir yolculuk demektir.

"*Varış*" bir geminin, uçağın, trenin ya da kara taşıtının:

a) Bir deniz gemisi için bir limana varışı;

b) Bir uçak için bir hava limanına varışı;

c) İç sefer yapan bir gemi için, coğrafya koşullarına göre ve 98 inci madde uyarınca ilgili Devletler arasında yapılan anlaşma veya sözleşmelere göre veya varış ülkesinde yürürlükte bulunan yasa ve tüzüklere göre, ya bir limana ya da bir sınır kapısına varışı demektir.

d) Bir tren ya da bir kara taşıtı için ise sınır kapısına varışı demektir.

BAŞLIK II - BİLDİRİMLER VE SALGINLA İLGİLİ BİLGİLER

MADDE 2

Bu Tüzüğün uygulanmasında her Devlet Örgüte, ülkesinin ya da ülkelerinin sağlık yönetimi ile doğrudan doğruya haberleşme hakkını tanır. Örgüt tarafından sağlık yönetimine gönderilen her bildirim ve verilen her bilgi Devlete yapılmış gibi ve sağlık yönetiminden Örgüte gönderilen her bildirim ve verilen her bilgi de Devlet tarafından yapılmış gibi sayılır.

MADDE 3

1 - Sağlık yönetimleri, Tüzüğe bağlı bir hastalığın, ne ithal nede transfer olmayan ilk olayın kendilerine bağlı bir bölgede görüldüğünü öğrenir öğrenmez bunu en geç 24 saat içinde telgraf ya da teleks ile Örgüte bildirirler. Bunu izleyen 24 saat içinde de bulaşık bölgeyi bildirirler.

2 - Bundan başka sağlık yönetimleri, keyfiyeti öğrenir öğrenmez ve en geç 24 saat içinde Örgüte telgraf ya da teleks ile bir bildirim göndererek:

a) Bildirimde hastalığın ilk çıktığı yere ilişkin elde edilen bütün bilgileri de vererek, Tüzüğe bağlı bir hastalıktan bir ya da birkaç olayın bulaşık olmayan bir bölgeye ithal ya da transfer olduğunu;

b) Bildirimde geminin adını ya da uçağın uçuş numarasını uğradığı ve uğrayacağı yerleri ve gemi yahut uçağa ilişkin olarak, alınmış ise, alınan tedbirleri belirterek bir gemi ya da uçağın, içerisinde bir veya birkaç Tüzüğe bağlı hastalık olgusu ile geldiğini bildirirler.

3 - Akla yatkın geçerli bir klinik incelemeye dayanılarak böylece bildirilen hastalık, ilk olanakta gerçekleştirilebilecek laboratuvar incelemeleriyle doğrulanır ve sonuçları hemen telgraf ya da teleks ile Örgüte bildirilir.

MADDE 4

1 - Sağlık yönetimleri, sivrisinekler üzerinde veya insandan başka omurgalıları üzerinde bulunanlar da dahil, sarı humma virüsünün bulunduğunu gösteren olgunları ya da topraklarının herhangi bir parçasında veba basili olduğunu ve sözkonusu bölgenin genişliğini hemen Örgüte bildirirler.

2 - Sağlık yönetimleri, kemiriciler vebası olguları bildirdikleri zaman yaban kemiricileri vebası ile evcil kemiricileri vebası arasında bir ayırım yapmalı ve yaban kemiricilerin veba olguları için salgınla ilgili durumu tanımlamalı ve ilgili bölgeyi belirtmelidirler.

MADDE 5

3. Maddenin 1 inci fıkrasında yazılı bildirimlerden sonra, hastalığın ilk çıkış yeri ve biçimi, vaka ve ölümlerin sayısı hastalığın yayılması ile ilgili koşullar ve uygulanan koruyucu tedbirlere ilişkin tamamlayıcı bilgiler gecikmeden verilir.

MADDE 6

1 - Salgın süresince 3 üncü ve 5 inci maddelerde yazılı bildirimler ve bilgiler Örgüte düzenli olarak gönderilen bildirimlerle tamamlanır.

2 - Bu bildirimler imkan nispetinde sık ve ayrıntılı olmalıdırlar. Olay ve ölüm sayısı en az haftada bir kez bildirilir.

Hastalığın yayılmasını önlemek için alınan tedbirleri, özellikle bulaşık bölgeden ayrılan gemiler, uçaklar, trenler, kara taşıtları, başka taşıt araçları ya da koyacaklar ile başka ülkelere yayılmasını önlemek için uygulanan tedbirleri belirtmek gerekir. Veba çıktığında kemiricilere karşı alınan tedbirler de belirtilir. Hastalığı yayıcı böceklerle geçen Tüzüğe bağlı hastalıklar söz konusu olduğunda, bunlara karşı alınan tedbirler de belirtilir.

MADDE 7

1 - Üzerinde bulaşık bir bölge belirlenmiş ve bildirilmiş olan bir ülkenin sağlık yönetimi, bu bölge yeniden esen duruma gelir gelmez Örgüte bildirir.

2 - Bulaşık bir bölge, hastalığın yeniden çıkmasını ya da başka bölgelere yayılma olanağını önlemek için bütün koruyucu tedbirler alındığı ve bunlar sürdürüldüğü zaman; ve

a) Veba, kolera ya da çiçek sözkonusu olduğunda görülen son vakanın ölümden, iyileşmesinden veya tecridinden sonra bu Tüzükte saptanan kuluçka döneminin en az iki katına eşit bir zaman geçtiği ve hastalığın bitişik bir bölgeye yayılması için salgın belirtileri bulunmadığı zaman;

b) i) Aedes Aegypti'den başka bir vektör tarafından geçirilen bir sarı humma sözkonusu olduğunda, sarı humma virüsünün canlılık belirtisi görülmezsizin üç ay geçtiği zaman;

ii) Aedes Aegypti tarafından geçirilen bir sarı humma söz konusu olduğunda, insanda görülen son vakadan beri üç ay ya da Aedes Aegypti endeksi bir ay süreyle sürekli olarak yüzde birin altında tutulmuşsa son vakadan beri bir ay geçtiği zaman;

c) i) Evcil kemiriciler vebasında son bulaşık hayvanın bulunması ya da yakalanmasından beri bir ay geçtiği zaman;

ii) Yaban kemiriciler vebasında, uluslararası trafik için bir tehdit olabilecek, liman ya da hava limanlarının oldukça yakınında hastalık görülmeden üç ay geçtiği zaman yeniden esen duruma gelmiş sayılabilir.

MADDE 8

1 - Sağlık yönetimleri Örgüte:

a) Bulaşık bir bölgeden geleceklere uygulamaya karar verdikleri tedbirlerlebu tedbirleri kaldırdıklarını, yürürlüğe girmeye ya da yürürlükten kaldırma günlerini de belirterek;

b) Uluslararası yolculuklarda istenen aşılara ilişkin isteklerindeki her değişikliği bildirirler.

2 - Bu bildirimler telgraf veya teleksle yapılır ve imkan nispetinde değişiklik uygulanmadan veya tedbirler yürürlüğe girmeden ya da yürürlükten kaldırılmadan önce yapılır.

3 - Sağlık yönetimleri Örgüte yılda bir defa ve Örgüt tarafından saptanan bir tarihte uluslararası yolculuklarda istenen aşılara ilişkin isteklerinin bir listesini gönderirler.

4 - Sağlık yönetimleri, kendi isteklerini yahut bu isteklerde yapılan değişiklikleri yolculara duyurmak için gereken tedbirleri alırlar ve yerine göre yolculuk acentalarının, deniz veya hava ulaştırma şirketlerinin yahut bütün öbür ulaştırma acentalarının işbirliğine başvurabilirler.

MADDE 9

3 den 8 e kadar olan maddelerde öngörülen bildirim ve bilgilere ek olarak sağlık yönetimleri her hafta Örgüte:

a) Geçen hafta içinde bir liman ya da bir hava limanına bitişik her şehirde saptanan Tüzüğe bağlı hastalıkların vaka sayısı ile bu hastalıklardan ölüm sayısına ilişkin ithal ya da transfer olgular da dahil) telgraf veya teleks ilebir raporu;

b) 7 nci maddenin 2 nci fıkrasının a), b) ve c) bentlerinde bildirilen dönemler sırasında bu hastalıklarla ilgili vaka olmadığını belirten bir raporu uçak postası ile gönderirler.

MADDE 10

3 den 9 a kadar olan maddelerde öngörülen bildirimler ve bilgiler aynı zamanda, istek üzerine sağlık yönetimince yetkisi altında bulunan ülkede yerleşmiş diplomatik temsilciliklere ve konsolosluklara da bildirilir.

MADDE 11

1 - Örgüt bütün sağlık yönetimlerine 3 den 8 e kadar olan maddeler ile 9 uncu maddenin a) bendi uyarınca aldığı salgınla ilgili ve diğer bütün bilgileri, ilk fırsatta ve her vakaya uygun yollardan gönderir. Aynı zamanda 9 uncu madde ile istenen bilgilerin yokluğunu da bildirir. İvedi olan bildirimler, telgraf, teleks ya da telefonla yapılır.

2 - Salgınla ilgili ek veriler ile gözetim programından ötürü Örgütün elinde bulunan öbür bütün bilgiler, gerektiği zaman, bütün sağlık yönetimlerine bildirilir.

3 - İlgili Hükümetin iziniyle Örgüt, komşu ülkeler ya da Dünya sağlığı için ağır bir tehdit teşkil eden Tüzüğe bağlı bir hastalık salgınına ilişkin anket yapabilir. Bu gibi anketler, Hükümetlerin gereken koruma tedbirlerini almalarına yardım amacıyla yapılır ve o yere bir ekibin gönderilmesini de kapsayabilir.

MADDE 12

3 den 8 e kadar olan Maddelerle 11 inci Madde uyarınca çekilen telgraf, teleks ya da yapılan her telefon konuşması durumun gerektirdiği öncelikten yararlanır. Tüzüğe bağlı bir hastalığın yayılma tehlikesi bulunduğu zaman, müstesna ivedi durumlarda haberler, uluslararası haberleşme anlaşmaları tarafından bunlara tanınan en üstün öncelikle verilir.

MADDE 13

1 - Her Devlet yılda bir kez Örgüte, Örgüt Anayasasının 62 nci maddesi uyarınca uluslararası trafikten ötürü çıkan Tüzüğe bağlı her hastalık vakasına ilişkin bilgileri, aynı zamanda bu Tüzük uyarınca ve uygulamasıyla ilgili kararları bildirir.

2 - Örgüt bu maddenin 1 inci fıkrasında istenen bilgilere, bu Tüzükte istenen bildirimler ve raporlara ve öbür bütün bilgilere dayanarak bu Tüzüğün uygulanmasına ve uluslararası trafik üzerine olan etkilerine ilişkin yıllık bir rapor hazırlar.

3 - Örgüt, Tüzüğe bağlı hastalıkların salgın durumunun gelişmesini izler ve en az yılda bir defa bu gelişmeye ilişkin bilgiler yayımlar; bu bilgilere bütün Dünya'daki bulaşık bölgeler ile esen bölgeleri gösteren haritalar ve gözetim programı çerçevesinde toplanan öbür uygun bilgileri de ekler.

BAŞLIK - III SAĞLIK ÖRGÜTÜ

MADDE 14

1 - Sağlık yönetimleri, ülkelerindeki limanlar ve hava limanlarında, bu Tüzükte öngörülen tedbirlerin iyi uygulanabilmesi için uygun bir teşkilat ve gereçler bulunmasını sağlayacaklardır.

2 - İster karada, ister gemi ya da uçaklarda halkın kullanması ve tüketmesi için her liman veya hava limanında, sağlık yönetiminin uygun gördüğü kaynaklardan sağlanan temiz içme suyu ve yiyecek maddeleri bulundurulmalıdır. İçme suyu ve yiyecek maddeleri her türlü bulaşmaya karşı korunacak biçimde kullanılmalı ve saklanmalıdır. Sağlık makamı, bu madde hükümlerine uyulduğunu anlamak için yapıları, gereçleri ve her yeri dönemsel olarak denetler ve laboratuvar incelemeleri yaptırmak üzere su yiyecek maddeleri örnekleri alır. Bu amaçla, bütün öbür sağlık tedbirlerinde olduğu gibi. Örgütün bu konuda yayınladığı kılavuzlarda yer alan ilkeler ve tavsiyeler, bu Tüzüğün gerekleri yerine getirilirken, olanaklar elverdiği ölçüde uygulanır.

2116

3 - Her liman ya da hava limanının, dışkı maddelerini, çöpleri, kullanılmış suları ve bozuk yiyecek maddeleri ile kamu sağlığı için tehlikeli bulunan öteki maddeleri boşaltmak ve zararsız hale getirmek için etkili bir sistemi bulunmalıdır.

MADDE 15

Bir ülkenin limanlarından ve hava limanlarından olanak elverdiği kadar çoğunda, gerekli personel, gereç ve yerleri bulunan bir tıp ve sağlık servisi ve özellikle bulaşıcı hastalığa yakalanmış kişileri hızla tecrid ve tedavi etmek, bulaşıcılıktan kurtarmak, böcekler ve farelerden temizlemek ve bakteriyolojik incelemeleri yapmak, veba bulaşıcılığı yönünden kemiricileri yakalayıp incelemek, su ve yiyecek maddelerinden örnek almak ve incelemek üzere laboratuvarlara göndermek ve son olarak bu Tüzükte öngörülen öbür bütün uygun tedbirleri uygulamak için gerekli araçlar bulunmalıdır.

MADDE 16

Liman ya da hava limanının sağlık makamı:

- a) Liman veya hava limanının yapılarının içinde kemiriciler bulundurmamak için bütün yararlı tedbirleri alır.
- b) Liman veya hava limanı yapılarına farelerin girememesi için her türlü çabayı harcar.

MADDE 17

1 - Sağlık yönetimleri, ülkelerinin yeter sayıda limanlarında 54 üncü maddede bildirilen Fareden Muafiyet Belgelerini vermek amacıyla gemilerin denetimini yapacak yeterlikte personel bulundurulması için gerekli tedbirleri alırlar ve bu koşulları yerine getiren limanları yetkili kılarlar.

2 - Sağlık Yönetimleri ülkelerinin uluslararası trafiğinin önemini ve bu trafiğin dağılışını gözönüne alarak, bu maddenin 1 inci fıkrası uyarınca yetkili kılınmış limanlar arasından, gemilerin farelerden temizlenmesi için gerekli gereçleri ve personeli bulunanlardan 54 üncü maddede yazılı fareden temizleme Belgelerini vermeye yetkili olanları tespit ederler.

3 - Limanları bu şekilde tespit eden Sağlık yönetimleri fareden temizlenme ve Fareden Muafiyet Belgelerinin bu Tüzüğün gereklerine göre verilmesini sağlarlar.

MADDE 18

Sağlık yönetimleri, 1 inci maddede belirtildiği gibi bir direkt transit bölgesi bulunan hava limanlarını tespit ederler.

MADDE 19

1 - Ülkelerinin uluslararası trafiğinin önemine göre, sağlık yönetimleri ülkenin hava limanlarından birkaçını sağlıklı hava limanı olarak tespit eder. Şu kadar ki işbu hava limanlarının bu maddenin 2 nci fıkrasında yer alan şartlarla 14 üncü madde hükümlerini yerine getirmeleri gerekir.

2 - Her sağlıklı hava limanında:

- a) Gerekli personel, gereç ve yerleri bulunan bir hekimlik örgütü;
- b) Bulaşık kişilerin ya da kuşkulanıların ulaştırılması, tecridi ve tedavisi için gerekli araçlar;
- c) Etkili bir bulaşıklıktan kurtarma ve böceklerden temizleme yolu ile kemiricilerin ve hastalığı yayıcıların yok edilmeleri ve aynı zamanda bu Tüzükte öngörülen bütün öbür uygun tedbirlerin uygulanması için gerekli araçlar;
- d) Bir bakteriyoloji laboratuvarı ya da kuşkulanılan maddelerin böyle bir laboratuvara gönderilmesi için gerekli araçlar;
- e) Hava limanının içinde çiçeğe karşı aşılama araçları ve hava limanının ister içinde, ister dışında kolera ve sarı hummaya karşı aşılama araçları bulunmalıdır.

MADDE 20

1 - Her liman ile her hava limanının çevresi içindeki alan gelişmiş ve gelişmemiş Aedes aegypti'den ve sıtma veya uluslararası trafikte salgınla ilgili bir önem taşıyan öbür hastalıkların taşıyıcısı sivrisineklerden arı tutulur. Bu amaçla çevrenin dolayında en az 400 metrelik bir uzaklığa kadar uzanan bir korunma kuşağında sivrisinekleri yok etme tedbirleri düzgün olarak uygulanır.

2 - Bu maddenin 1 inci fıkrasında sözü geçen hastalığı taşıyıcıların bulunduğu bir bölge içinde ya da böyle bir bölgenin hemen yakınında bulunan bir havalimanının direkt transit bölgesi içinde bulunan ve ister insanları ister hayvanları barındırmak için ayrılmış olan bütün yerler sivrisineklere karşı korunur.

3 - Bu maddenin amaçları için bir hava limanının çevresinden maksat, havalimanının yapıları ile uçakların durmasına yarayan ya da yarayacak olan yeryüzü ya da su yüzünün bulunduğu bölgeyi çevreleyen çizgi demektir.

4 - Sağlık yönetimleri, yılda bir kez olmak üzere Örgüt'e liman ve hava limanlarının uluslararası trafik için salgınla ilgili yayıcılardan ne derecede arı tutulduklarına ilişkin bilgiler verirler.

MADDE 21

1 - Sağlık yönetimleri Örgüte:

a) Ülkelerinin 17 nci madde uyarınca:

i - Yalnız Fareden Muafiyet Belgeleri ve,

ii - Fareden temizleme belgeleri ile Fareden Muafiyet Belgeleri vermeye yetkili kılınmış limanlarının bir listesini;

b) (Mülga: 7/9/1973 - 7/7131 K.)

c) (Mülga: 7/9/1973 - 7/7131 K.)

2 - Sağlık yönetimleri Örgüte, bu maddenin 1 inci fıkrasında yazılı listelerde sonradan yapılan her değişikliği bildirirler.

3 - Örgüt bu madde uyarınca elde ettiği bilgileri bütün sağlık yönetimlerine geciktirmeden bildirir.

MADDE 22

1 - İlgili sağlık yönetiminin isteği üzerine ve uygun bir anketten sonra Örgüt, Tüzüğünün gerektirdiği koşullarının bu yönetime bağlı ülkede bulunan sağlıklı hava limanınca yerine getirildiğini belgeler.

2 - ilgili sağlık yönetiminin isteği üzerine ve uygun bir anketten sonra Örgüt, Tüzüğün gerektirdiği koşulların bu yönetime bağlı ülkenin sarı humma ile bulaşık bir bölgesi içinde bulunan bir hava limanının direkt transit bölgesi tarafından yerine getirildiğini tasdik eder.

3 - Örgüt, gereken koşulların yerine gerilmesinin devamlılığını sağlamak için, ilgili sağlık yönetimi ile işbirliği yaparak, bu tasdikleri dönemsel olarak gözden geçirir.

4 - Örgüt, 21 inci madde uyarınca yayınlayacağı listede, bu maddede öngörülen tasdiklere konu olmuş hava limanlarını da gösterir.

MADDE 23

1 - Uluslararası trafiğin önemli olduğu yerde ve salgınla ilgili durum gerektiğinde, kara ve demir yollarındaki sınır kapılarında bu Tüzüğün öngördüğü tedbirlerin uygulanması için kuruluşlar bulundurulur. İç sefer yapan gemilerin denetimi sınırda yapılıyorsa iç su yollarındaki sınır kapıları içinde aynı şey yapılır.

2 - Sağlık yönetimleri, bu kuruluşların yeri ile hizmete giriş gününü Örgüte bildirirler.

3 - Örgüt, bu madde uyarınca aldığı bilgileri bütün sağlık yönetimlerine gecikmeden bildirir.

BAŞLIK IV - SAĞLIK TEDBİRLERİ VE İŞLEMLERİ

Bölüm I - Genel Hükümler

MADDE 24

Bu Tüzüğün izin verdiği sağlık tedbirleri, bir Devletin ülkesini Tüzüğe bağlı hastalıklara karşı korumak için uluslararası trafik bakımından isteyebileceği (azami) tedbirlerdir.

2119

MADDE 25

Sağlık tedbirleri hemen başlamalı, gecikmeden bitirilmeli ve herhangi bir ayırım yapılmaksızın uygulanmalıdır.

MADDE 26

1 - Bulaşıklıktan kurtarma, böcekler ve farelerden temizleme ve öbür bütün sağlık işlemleri:

- a) Kişileri gereksiz yere rahatsız etmekten kaçınmak ve sağlıklarına hiçbir zarar vermemek;
- b) geminin, uçağın ya da öbür taşıt aracının yapısına yahut bunların içindeki aletlere hiçbir zarar vermemek;
- c) Her türlü yangın tehlikesinden kaçınmak yoluyla yapılır.

2 - Bu işlemler, yük, bagaj, koyacak ve öbür maddelere uygulanırken her türlü zarardan kaçınmak üzere gerekli tedbirler alınır.

3 - Örgüt tarafından tavsiye edilmiş usul ve metodlar varsa bunlar kullanılmalıdır.

MADDE 27

1 - Sağlık makamı istek üzerine, taşıyıcıya, her gemi, uçak, tren kara taşıtı, başka taşıt aracı ya da koyacağı uygulanan tedbirleri, bu araçların işlem yapılan bölümlerini, kullanılan metodları, tedbirlerin uygulanmasını gerektiren nedenleri bildiren bir belgeyi parasız olarak verir. Bir uçak genel bildirisinin sağlık bölümüne bir kayıt düşülür.

2 - Sağlık makamı, yine istek üzerine ve parasız olarak:

a) her yolcuya geldiği ya da gittiği günler ile, kendisine ve bagajlarına uygulanan tedbirleri bildiren bir belge,

b) yükleyiciye ya da gönderene, alıcıya ve taşıyıcıya veya bunların acentalarına, mallara uygulanan tedbirleri bildiren bir belge verir.

MADDE 28

1 - Gözetime alınan kişiler tecrid edilmezler ve dolaşmakta serbesttirler. Gözetim döneminde sağlık makamı, gerekli görürse, bu kişilerin belli aralıklarla kendisine görünmelerini isteyebilir. 71 inci maddedeki kısıtlamalar gözönünde tutularak, sağlık makamı bu kişilere bir hekim yoklaması yaptırılabilir ve sağlık durumlarını denetlemek için gereken soruşturmaları yapabilir.

2 - Gözetimde bulunan kişiler aynı ülkenin içinde veya dışında bulunan başka bir yere gidecekleri zaman bunu sağlık makamına bildirmek zorundadırlar. Sağlık makamı, bu yer değiştirmeyi, bu kişilerin gidecekleri yerin sağlık makamına derhal bildirir. Bu kişiler gidecekleri yere varır varmaz, o yerin sağlık makamına görünmek zorundadırlar. Bu makam da onlara bu maddenin 1 inci fıkrasında bildirilen tedbirleri uygulayabilir.

MADDE 29

Kamu sağlığı için ağır bir tehlike meydana getiren acele haller dışında, bir liman ya da hava limanının sağlık makamı, Tüzüğe bağlı bir hastalık olmayan veya bu hastalığın bulaşmış olmasından kuşulanılmayan bir gemi yahut uçağa başka bir salgın hastalık nedeniyle serbesti müsaadesi vermeyi reddetmemelidir; özellikle yük veya azık boşaltmak ya da yüklemek yahut akaryakıt veya içme suyu almaktan onu önlememelidir.

MADDE 30

Sağlık makamı, bir geminin, bir liman, bir nehir veya bir kanalın sularına, bunları kirletebilecek kullanılmış su veya maddeler atmasını önlemek için bütün pratik tedbirleri alabilir.

BÖLÜM II

Kalkışta alınacak sağlık tedbirleri

MADDE 31

- 1 - Bir liman, hava limanı veya sınır kapısının bulunduğu bir bölgenin sağlık makamı:
- Hastalığın bulaştığı kişilerin ya da şüphelenilenlerin ayrılışını önlemek,
 - Bir gemi, uçak, tren, kara taşıtı, başka taşıt aracı ya da koyacağın içersine Tüzüğe bağlı bir hastalığı ve bu hastalığı bulaştırabilecek etkenlerin ya da hastalığı yayıcıların girmesini önlemek için bütün pratik tedbirleri alır.
- 2 - Hastalığın bulaştığı bir bölgenin sağlık makamı, yolculardan ayrılışları sırasında, geçerli bir aşı belgesi isteyebilir.
- 3 - Uluslararası bir yolculuk yapan bir kişinin ayrılışından önce bu maddenin 1 inci fıkrasında adı geçen sağlık makamı gerekli gördüğünde, bu kişinin durumunu hekime inceletebilir. Bu incelemenin yeri ve zamanı, bütün öteki işlemler gözönüne alınarak ayrılışı engellemeyecek ve geciktirmeyecek biçimde saptanır.
- 4 - Bu maddenin 1 inci fıkrasının (a) bendi hükümlerine bakılmaksızın uluslararası bir yolculuk yapan ve varışında gözetime alınan bir kişinin yolculuğunu sürdürmesine izin verilebilir. Sağlık Makamı, 28 inci madde gereğince bukişinin gideceği yerin sağlık makamına en süratli şekilde bir bildirim gönderir.

BÖLÜM III

Kalkış ve varış limanları veya hava limanları arasındaki yolculuk sırasında uygulanabilecek sağlık tedbirleri

MADDE 32

Uçuş sırasında bir uçaktan salgın bir hastalığı yayabilecek her türlü maddenin dökülmesi ya da atılması yasaktır.

MADDE 33

1 - Bir devlet, limanında veya kıyısında durmaksızın, yetkisi altındaki sulardan geçen gemilere hiçbir sağlık tedbiri koymaz.

2 - Herhangi bir nedenle gemi durursa, ülkede yürürlükte bulunan yasalar ve tüzükler bu Tüzüğün hükümleri aşılmadan o gemiye uygulanabilir.

MADDE 34

1 - Bir Devletin ülkesinde bulunan bir kanal veya başka bir deniz yolundan yararlanarak başka bir Devletin ülkesinde bulunan bir limana giden ve V. Başlık altında tanımlandığı gibi, esen olan bir gemiye hekim incelenmesinden başka hiçbir sağlık tedbiri uygulanamaz. Hastalığın bulaştığı bir bölgeden gelen ya da içersinde böyle bir bölgeden gelen bir kişi bulunan gemiler, bölgenin bulaştığı hastalığın (kuluçka) dönemi geçmedikçe bu hükmün kapsamına girmezler.

2 - Bu durumlardan birinde bulunan esen bir gemiye uygulanabilecek tek tedbir, gerekirse, gemi ile kıyı arasında izinsiz her türlü ilişkiyi önlemek ve 30 uncu madde hükümlerine uyulmasını gözetmek için gemiye bir sağlık koruyucusu koymaktır.

3 - Böyle bir gemiye, sağlık makamı, kontrolü altında akaryakıt, içme suyu, yiyecek ve azık almasına izin verir.

4 - Hastalığa bulaşmış veya şüphelenilen gemilere bir kanaldan veya başka bir deniz yolundan geçişlerinde bu kanal veya deniz yolunun bulunduğu ülkelerin bir limanına uğramış gibi işlem yapılabilir.

MADDE 35

75 inci madde saklı kalmak üzere bu Tüzüğün aykırı hükümlerine bakılmaksızın aşağıdaki durumlarda bulunan yolculara ve tayfalara hekim incelenmesinden başka hiçbir sağlık tedbiri uygulanmaz:

a) esen bir gemide bulunan ve gemiden dışarı çıkmayanlar;

b) transit geçen esen bir uçakta bulunan ve üzerinden transit geçilen ülkenin bir hava limanının direkt transit bölgesi sınırlarını aşmayanlar ve eğer hava limanında henüz böyle bir bölge kurulmamış ise hastalıkların yayılmasını önlemek için sağlık makamınca istenen ayrı bir yerde durma tedbirlerine uyanlar. Yukarıda öngörülen koşullar altında bulunan bir kişi, yakında bulunan başka bir hava limanından sadece yolculuğuna devam etmek amacıyla, inmiş olduğu hava limanından ayrılmak zorunda kalır ve eğer transfer, sağlık makamı ya da makamlarının denetimi altında yapılırsa yukarıda öngörülen bağışlıktan yararlanmasını sürdürür.

BÖLÜM IV
Varışta alınacak sağlık tedbirleri

MADDE 36

Varıştan önce verdiği bilgilere dayanarak gelmekte olduğu limanın ya da hava limanının sağlık makamınca Tüzüğe bağlı bir hastalığı getirmeyeceği ya da yaymayacağı kanısına varılan bir gemi veya bir uçağa Devletler, imkan nispetinde radyo ile serbesti müsaadesi vermelidirler.

MADDE 37

1 - Bir limanın, bir hava limanının veya bir sınır kapısının sağlık makamı varışta, uluslararası yolculuk yapan bir gemiyi, uçağı, treni, kara taşıtını, başka taşıt aracını ya da koyacağı ve her kişiyi hekime inceleyebilir.

2 - Bir gemiye, uçağa, trene, kara taşıtına, başka bir taşıt aracına veya koyacağı uygulanacak ek sağlık tedbirleri, bunların içinde yolculuk sırasında mevcut yahut hekim incelenmesi sırasındaki koşullara göre, fakat hastalığın bulaştığı bir bölgeden gelen bir gemi, uçak, tren veya kara taşıtına, başka bir taşıt aracına veya koyacağı bu Tüzüğün uygulanmasına izin verdiği tedbirleri aşmamak üzere tespit edilir.

3 - Kamu sağlığı için ağır tehlike olabilecek özel güçlükleri karşılamak zorunda olan sağlık yönetiminin bulunduğu ülkede, uluslararası yolculuk yapan her kişiden varışında, gidecek olduğu adresi yazılı olarak vermesi istenebilir.

MADDE 38

Bir gemi, uçak, tren, kara taşıtı ya da başka bir taşıt aracı bir kişi, bir koyacak veya maddelerin ilgili sağlık yönetimince bildirilmiş olduğu üzere hastalığın bulaştığı bir bölgeden gelmesi haline bağlı bulunan ve V inci Başlık altında öngörülen tedbirler yalnızca bu bölgeden gelenlere uygulanacaktır. Bu sınırlandırma, hastalığın bulaştığı bölgenin sağlık makamının hastalığın yayılmasını önlemek için gerekli bütün tedbirleri alması ve 31 inci maddenin 1 inci fıkrasında yazılı tedbirleri uygulaması şartlarına bağlıdır.

MADDE 39

Bir gemi, uçak, tren, kara taşıtı veya başka bir taşıt aracının varışında hastalığın bulaştığı her kişi sağlık makamınca indirilip tecrid olunabilir. Taşıt aracının sorumlusunca istenirse bu kişinin indirilmesi sağlık makamı için zorunludur.

MADDE 40

1 - V inci Başlık altındaki hükümlerin uygulanmasından başka sağlık makamı, uluslararası, bir yolculuk sırasında, hastalığın bulaştığı bir bölgeden, hangi araçla olursa olsun, gelen ve kuşkulanan her kişiyi gözetim altına alabilir; bu gözetim V inci Başlık altında belirtilen kuluçka döneminin sonuna kadar sürdürülebilir.

2 - Bu Tüzükte tecridin özellikle öngördüğü haller dışında, sağlık makamınca bulaşıklığın kuşkuylanılan tarafından yayılması tehlikesi istisna derecesinde ciddi sayılmadıkça gözetim tecride çevrilemez.

MADDE 41

Hekim incelenmesinden başka, bir liman ya da bir hava limanında uygulanan, sağlık tedbirleri, gemi veya uçağın sonradan uğradığı limanlar veya hava limanlarında bir daha yapılmaz. Ancak,

a) tedbirlerin uygulandığı liman ya da hava limanından ayrıldıktan sonra buliman veya hava limanında yahut gemi veya uçakta bu tedbirlerin yeniden uygulanmasını gerektirebilecek salgınla ilgili nitelikte bir olay ileri geldiği zaman;

b) sonradan uğranan veya hava limanlarından birinin sağlık makamı alınan tedbirlerin gerçekten etkili bir biçimde uygulandıklarına güvenlik getiremediği zaman sağlık tedbirleri tekrarlanır.

MADDE 42

80 inci madde hükümleri saklı kalmak üzere, gemilerin veya uçakların sağlık nedenleri dolayısıyla bir limana veya hava limanına girmeleri önlenemez. Ancak liman veya hava limanı sağlık makamı, bu Tüzüğün izin verdiği sağlık tedbirlerinden gerekli gördüklerini uygulamak için liman veya hava limanı müsait değilse bu gemi veya uçaklar kendisine en uygun gelen ve en yakındaki yeterli liman ya da hava limanına sorumluluğu yüklenerek gitmeye zorlanabilir.

MADDE 43

Bir uçak hastalığın bulaştığı bir bölge içinde bulunan ama kendileri bu durumda olmayan bir ya da birkaç sağlıklı hava limanında karaya indiği için hastalığın bulaştığı bir bölgeden gelmiş gibi sayılmaz.

MADDE 44

Hastalığın bulaştığı bir bölgede karaya inmiş fakat yolcuları ve mürettebatı 35 inci maddenin koşullarına uymuş olan bir uçak ile gelen kişiler böyle bir bölgeden gelmiş sayılmaz.

MADDE 45

1 - Aşağıda 2 nci fıkrada öngörülen haller dışında, varışta liman ya da hava limanı sağlık makamınca, bu Tüzük gereğince istenen tedbirlere uymayı reddeden her gemi veya uçak derhal yoluna koyulmakta serbesttir; bu takdirde o gemi ya da uçak bu yolculuk sırasında aynı ülkenin başka hiçbir liman veya hava limanına uğrayamaz. Bununla beraber, karantinada kalmak şartıyla bu gemi veya uçağın içerisine yakıt veya akar yakıt, içme suyu, yiyecek almasına izin verilir. Hekim incelenmesinden sonra bu gemiesen bulunursa 34 üncü madde hükümlerinden yararlanma hakkını korur.

2 - Bununla birlikte;

a) sarı hummanın bulunduğu uçaklar,

b) sarı hummanın olduğu gemilerden, içinde Aedes aegypti bulunanlar ve hekim incelenmesi sonucu hastalığın bulaştığı bir kişinin tam zamanında tecrid edilmediği anlaşılanlar.

Sarı humma taşıyıcısının bulunduğu bölgedeki bir liman veya hava limanına geldiklerinde, liman ya da hava limanı sağlık makamınca bu Tüzük gereğince istenen tedbirlere bağlı tutulurlar ve derhal yollarına koyulmakta serbest değildirler.

MADDE 46

1 - Kaptanın elinde olmayan nedenlerle, bir uçak bir hava limanına değil de başka bir yere veya inmesi gereken hava limanından başka bir hava limanına inerse, uçağın kaptanı ya da vekili, zaman geçirmeden en yakın sağlık makamı veyabaşka herhangi bir kamu makamı ile ilişki kurmak için çaba harcar.

2 - Sağlık makamı, bu inişi öğrenir öğrenmez, bu Tüzüğün izin verdiğitadbirleri aşmamak şartıyla uygun tedbirler alabilir.

3 - Bu maddenin 5 inci fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere uçakta bulunan kişiler sağlık makamı veya herhangi bir kamu makamı ile ilişki kurmak amacıyla ya da bunların izinleri ile olan haller dışında, iniş yerinin dolayından ayrılmayacak ve yükler de uzaklaştırılmayacaktır.

4 - Sağlık makamınca konulmuş olabilecek tedbirlerin uygulanmasından sonra, sağlık bakımından, uçak, inmesi gereken hava limanına doğru veya teknik nedenler sebebiyle kendince uygun bir hava limanına doğru yoluna koyulabilir.

5 - İvedi durumda, uçağın kaptanı ya da onun vekili, yolcular ve mürettebatın sağlık ve güvenliğinin gerektirdiği bütün tedbirleri alır.

BÖLÜM V

Yüklerin, malların, bagajların ve postanın uluslararası taşınmasına ilişkin tedbirler

MADDE 47

1 - Yükler ve mallar şayet hastalığın bulaştığı bölgelerden geliyorsa ve bunların Tüzüğe bağlı bir hastalık etkeni olabileceğine dair sağlık makamını inandırıcı sebepler bulunursa, işbu yük ve mallara Tüzükte öngörülen sağlık tedbirleri uygulanır.

2125

2 - 70 inci maddede öngörülen tedbirler saklı kalmak üzere, aktarmasız transit geçen, canlı hayvanlardan başka mallar, limanlarda, hava limanlarında veya hudut istasyonlarında hiçbir tedbire tabi tutulmazlar ve alıkonulmazlar.

3 - İki ülke arasında ticaret konusu olan mallar için bir bulaşıklıktan kurtarma (dezenfeksiyon) belgesi verilmesi, ihracatçı ülke ile ithalatçı ülke arasında yapılacak iki taraflı sözleşmelerle çözümlenebilir.

MADDE 48

Hastalığın bulaştığı veya şüphelenilen bir kişiye ait olanlar dışında, bagajlar, ancak bulaşık madde taşıyan veya üzerinde, Tüzüğe bağlı bir hastalığı taşıyıcı böcekler bulunmuş olan bir kişinin iseler (dezenfekte) bulaşıklıktan kurtarılabilir veya böceklerden temizlenebilirler.

MADDE 49

1 - Posta gazeteler, kitaplar ve öteki basılı kağıtlara karşı hiçbir sağlıktedbiri alınmaz.

2 - Posta paketlerine, ancak içerisinde:

a) 70 inci maddenin 1 inci fıkrasında bahsedilen koleralı bir bölgeden gelmeleri dolayısıyla bulaşmış olduklarına sağlık makamlarını inandıracak nedenler bulunan yiyecek maddeleri;

b) kullanılmış ya da kirlenmiş ve V inci Başlık altındaki hükümlerin uygulanabileceği çamaşır, elbise, yatak takımları;

c) bulaşık madde; veya

d) birkez ülkeye girdiği ya da yerleştiğinde insan hastalıklarının yayıcıları olabilecek böcekler veya başka canlı hayvanlar; bulunuyorsa, sağlık tedbirleri uygulanabilir.

MADDE 50

Sağlık yönetimi, uluslararası trafikte, tren, deniz hava ya da kara yolunda kullanılan koyacakların ambalaj sırasında bulaşık madde, hastalık taşıyıcı ve kemiricilerden azami ölçüde arı tutulmasını sağlar.

BAŞLIK V

TÜZÜĞE BAĞLI HASTALIKLARDAN HER BİRİNE ÖZGÜ

HÜKÜMLER

BÖLÜM I

Veba

MADDE 51

Bu Tüzüğün amaçları için vebanın kuluçka dönemi altı gündür.

MADDE 52

Bir kişinin bir ülkeye girebilmesi için veba aşısı aranması şartı yoktur.

MADDE 53

1 - Kemiriciler ve bunların ektoparazitleri (dış parazitleri aracılığıyla ve banın yapılma tehlikesini azaltmak için Devletler ellerindeki bütün imkanları kullanırlar. Bunların Sağlık yönetimleri, kemiriciler ile ektoparazitlerinin sistemli olarak toplanmaları ve muntazam incelenmeleriyle, kemirici vebası olan ya da böyle olmasından kuşkulanılan bölgelerdeki - özellikle liman ve hava limanlarında - durum hakkında sürekli bilgi edinirler.

2 - Bir gemi ya da uçağın vebalı bir liman veya hava limanında durduğu sürece içlerine kemiricilerin girmesine engel olmak üzere özel tedbirler alınır.

MADDE 54

1 - Gemiler

a) Kemiriciler ve veba taşıyıcılarının bulunmayacakları koşullarda tutulurlar,

b) Dönemsel olarak farelerden temizlenirler.

2 - Fareden temizleme belgeleri ile farelerden muafiyet belgeleri yalnızca, 17 nci madde uyarınca yetkili kılınmış limanların sağlık makamlarınca verilir. Bu belgeler 6 ay süreyle geçerlidir. Bununla birlikte, yerine göre, farelerden temizleme işleminin ya da denetimin daha iyi koşullar altında yapılabileceği bir limana yönelmiş olan gemiler için bu süre bir ay uzatılabilir.

3 - Fareden temizleme belgeleri ile farelerden muafiyet belgeleri 1 inci ekte gösterilen örneğe uygun olacaktır.

4 - Kendisine geçerli bir belge gösterilmezse, 17 nci madde uyarınca yetkili kılınmış bir limanın sağlık makamı, soruşturma ve denetimden sonra;

a) 17 nci maddenin 2 nci fıkrası uyarınca yetkili kılınmış bir limanda gemiyi kendisi farelerden temizletebilir, ya da bu işlemi kendi yönetim ve denetimi altında yaptırabilir. Her vakaya göre gemideki kemiricilerin yok edilmesini sağlamak üzere kullanılacak tekniği kararlaştırır. Farelerden temizleme imkan nispetinde gemi ve yüküne her türlü zarar vermektan kaçınılacak yolda uygulanır. Bu işlem iyi uygulanabilmesi için gerekli süreden kesinlikle daha fazla sürmemelidir. İşlem imkan nispetinde ambarlar boşken yapılır. Boş gemilerde yüklemmeden evvel yapılır. Farelerden temizleme tatmin edici bir şekilde tamamlandığında, sağlık makamı fareden temizle belgesi verir.

b) 17 nci madde uyarınca yetkili kılınmış her limanda, sağlık makamı eğer gemide kemiriciler bulunmadığı kanısına varırsa farelerden muafiyet belgesi verebilir. Bu belge ancak geminin denetimi

ambarlar boşken veya gemide yalnız safra suyu varken ya da kemiriciler için cazip olmayan ve niteliğinden veya istif biçiminden dolayı ambarların tam denetimine imkan veren maddeler ile yüklü iken yapıldığı zaman verilir. Ambarları dolu bir petrol tankeri için Farelerden Muafiyet Belgesi verilebilir.

5 - Farelerden temizlemenin yapıldığı limanın sağlık makamı, bu işlemin uygulandığı koşulların yeterli bir sonuç alınmasına imkan vermediği kanısında ise bu durumu fareden temizleme belgesine kaydeder.

MADDE 55

Olağan dışı (salgın) hallerinde bir uçakta kemiricilerin bulunduğundan kuşkulanırsa, uçak böceklerden ve farelerden temizlenebilir.

MADDE 56

Uluslararası bir yolculuk yapan ve kendilerinden şüphelenilen kimseler, akciğer veba (salgın) bulunan bir bölgeden ayrılışlarından önce bulaşıcılığa son olarak maruz kalışlarından başlayarak altı günlük bir süreyle sağlık makamınca tecrid edileceklerdir.

MADDE 57

1 - Bir gemi veya uçak varışta:
a) İçinde bir insan vebası olayı var ise;
b) İçinde vebanın bulaştığı bir kemirici bulunursa, bulaşık sayılır. Gemiye binildikten altı gün geçtikten sonra, içinde bir insan vebası olayı çıkan gemi de bulaşık sayılır.

2 - Bir gemi varışta:
a) İçinde insan vebası bulunmamakla beraber, gemiye binildikten sonra altı gün içinde böyle bir olgu çıkmış ise;
b) İçindeki kemiriciler arasında henüz nedeni belirlenmemiş olağan dışı bir ölüm oranı ortaya çıkmış ise;
c) İçinde, 56. maddede öngörülen tedbirler uygulanmamış olan ve akciğer vebasına maruz kalmış bir kişi varsa, şüpheli sayılır.

3 - Bir gemi veya uçak, hastalığın bulaştığı bir bölgeden gelse ya da içinde hastalığın bulaştığı bir bölgeden bir kişi bulunsa bile varışta yapılan hekim incelemesine göre sağlık makamı, bu maddenin 1 ve 2 nci fıkralarında bildirilen koşulların bulunmadığına güven getirebilirse, esen sayılır.

MADDE 58

1 - Hastalığın bulaştığı veya kuşkulanan bir geminin veya hastalığın bulaştığı bir uçağın varışında sağlık makamı aşağıdaki tedbirleri uygulayabilir:

a) Kuşkulananların böceklerden temizlenmesi ve varıştan başlayarak altı günü geçmeyecek bir süreyle gözetime alınmaları;

b) i - Hastalığın bulaştığı kişilerin veya kuşkulanılanların bagajlarının,
ii - Bulaşmış sayılan kullanılmış yatak takımı ya da çamaşır gibi bütün öteki eşyanın ve gemi veya uçağın bulaşmış sayılan her yanının böceklerden temizlenmesi ve gerektiğinde bulaşıklıktan kurtarılabilmesi.

2 - İçinde akciğer vebasının bulaştığı bir kişi bulunan bir gemi, uçak, tren, kara taşıt veya başka herhangi bir taşıt aracının varışta veya varışından altı gün önce gemide bir akciğer vebası vakası çıkmışsa sağlık makamı, bu maddenin 1 inci fıkrasında öngörülen tedbirlere ek olarak gemi, uçak, tren, kara taşıtı veya öbür taşıt aracı yolcularını ve mürettebatını bulaşıcılığa son maruz kaldıkları tarihten başlayarak altı gün süreyle tecrid edebilir.

3 - İçinde ya da taşıdığı koyacaklarda fare vebası bulunan bir gemi, aşağıdaki hükümler saklı kalmak üzere 54 üncü madde hükümleri uyarınca, gerekirse karantina altında böceklerden ve farelerden temizlenir.

a) Fareden temizleme işlemleri, ambarlar boşalır boşalmaz yapılır;

b) Hastalığın bulaştığı kemiricilerin gemiden ayrılmasına engel olmak amacıyla yükün boşaltılmasından önce ya da boşaltılması sırasında yapılmak üzere, gemiye bir veya birkaç kez farelerden temizleme ön işlemleri uygulanabilir.

c) Bir geminin, yükünün yalnızca bir bölümünü boşaltmak zorunda olması sebebiyle kemiricilerin tamamen yokedilmeleri sağlanmıyorsa gemi, yükünün bir bölümünü boşaltmaya izinlidir, ancak, Sağlık Makamı bulaşık kemiricilerin gemiden çıkmalarına engel olmak amacıyla, geminin karantinaya alınması da dahil, gerekli göreceği tedbirleri uygulayabilir.

4 - İçinde vebalı bir kemirici bulunan bir uçak gerekirse karantina altında böceklerden ve farelerden temizlenir.

MADDE 59

39 ve 58 inci maddeler hükümleri uyarınca sağlık makamınca konulan tedbirler tam olarak uygulandığı veya sağlık makamı, kemiriciler arasındaki olağan dışı ölüm oranının vebadan olmadığı kanısına varırsa bir gemi bulaşık veya kuşkulu sayılmaktan ve bir uçak bulaşık sayılmaktan çıkar. Gemi veya uçağa bundan sonra (serbesti müsaadesi) verilir.

MADDE 60

Esen bir gemi veya uçağa varışta serbesti müsaadesi verilir; bununla birlikte hastalığın bulaştığı bir bölgeden geliyorsa sağlık makamı:

a) karaya inen şüpheli her kişiyi, gemi veya uçağın hastalığın bulaştığı bölgeden ayrıldığı günden başlayarak altı günü geçmeyecek bir süreyle gözetim altına alabilir.

b) olağan dışı hallerde ve esaslı sebeplere dayanarak gemideki kemircilerin yok edilmesini ve geminin böceklerden arıtılmasını geminin kaptanından yazılı olarak isteyebilir.

MADDE 61

Bir trenin veya bir kara taşıtının varışında bir insan vebası vakası bulunursa, sağlık makamı 39 uncu madde ile 58 inci maddenin birinci ve ikinci paragraflarında bildirilen tedbirleri uygulayabilir, ancak böceklerden temizleme ve gerekirse, bulaşıklıktan kurtarma tedbirleri tren ya da kara taşıtının bulaşmış sayılan bölümlerine uygulanır.

BÖLÜM II - KOLERA

MADDE 62

Bu Tüzüğün amaçları için koleranın kuluçka dönemi beş gündür.

MADDE 63

*(Bu maddenin orijinal metni 7.9.1973 - 7/7131 K.ile yürürlükten kaldırılmıştır.)
(7/9/1973 tarih ve 7/7131 sayılı kararname ile 64 üncü maddenin numarası 63 olarak değiştirilmiş ; metni de yeniden düzenlenmiştir.)*

1. Eğer bir gemi, uçak, tren, kara taşıtı ya da başka taşıt aracının varışında bir kolera olgusu görülürse veya bunların içinde bir olgu çıkmış ise sağlık makamı a) şüpheli sayılan yolcuları veya mürettebatı, varış gününden hesaplanmak üzere beş günü geçmeyecek bir süre için gözetime veya tecride bağlı tutabilir; b) su rezervleri, yiyecekler (yük hariç), insan dışkısı, kullanılmış sular, sintine suları da dahil artık maddeler ve bulaşmış sayılan bütün öteki maddelerin sağlık koşulları altında boşaltılmaları ve giderilmelerinin kontrolundan ve yiyeceklerin hazırlanmasına yarayan gereçler ile su depolarının dezenfeksiyonundan sorumludur.

2. Yukarda, (b) de yazılı tedbirler uygulandıktan sonra, gemi, uçak, tren, kara taşıtı veya başka taşıt aracı trafiğe serbest bırakılır.

MADDE 64

(7/9/1973 tarih ve 7/7131 sayılı kararname ile 70 inci maddenin numarası 64 olarak değiştirilmiş; metni de yeniden düzenlenmiştir.)

Yolculuk sırasında bir kolera oldusunun çıktığı bir gemi, uçak, tren, kara taşıtı veya başka taşıt aracında yük olarak bulunan yiyeceklerin bakteriyolojik kontrolü yalnız son olarak varılan ülkenin sağlık makamlarınca yapılabilir.

MADDE 65

(Bu maddenin orijinal metni 7.9.1973 - 7/7131 sayılı kararname ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

MADDE 65

(7/9/1973 tarih ve 7/7131 sayılı kararname ile 71 inci maddenin numarası 65 olarak değiştirilmiş; metin aynen alınmıştır.)

- 1 - Hiç kimse rectum'dan dışkı örneği vermeye zorlanamaz.
- 2 - Uluslararası bir yolculuk yapan ve koleranın kuluçka dönemi içinde hastalığın bulaştığı bir bölgeden gelip koleradan kuşkulanılacak belirtiler gösteren bir kişinin dışkı incelemesi yapılabilir.

MADDE 66 - 69 - Mülga: 7.9.1973 - 7/7131 K.)

BÖLÜM III - SARI HUMMA

MADDE 72 (1)

Bu Tüzüğün amaçları için sarı humma kuluçka dönemi altı gündür.

MADDE 73

- 1 - Sarı humma aşısı uluslararası bir yolculuk yapan ve hastalığın bulaştığı bir bölgeden ayrılan her kişiden istenebilir.
- 2 - Böyle bir kişinin henüz geçerli olmamış bir sarı humma aşısı belgesi varsa, ayrılmasına izin verilebilir, fakat varışta kendisine 75 inci madde hükümleri uygulanabilir.
- 3 - Geçerli bir sarı humma aşısı belgesi bulunan bir kişi, hastalığın bulaştığı bir bölgeden gelse bile kuşkulu gibi işlem görmez.
- 4 - Kullanılan sarı humma aşısı Örgütçe onaylanmış ve aşılama merkezi, bu merkezin bulunduğu ülkenin sağlık yönetimince yetkili kılınmış olmalıdır. Bu amaçla kullanılan aşıların uygun nitelikte buldukları güvenci Örgüte verilecektir.

MADDE 74

- 1 - Hastalığın bulaştığı bir bölgede bulunan bir liman veya hava limanında çalışan her kişi ile bu liman veya hava limanından yararlanan bir gemi veya uçağın bütün (mürettebatının) geçerli bir sarı humma aşısı belgesi bulundurması zorunludur.
- 2 - Enfekte bir bölgede bulunan bir hava limanından kalkan uçaklar varış hava limanı sağlık makamınca Uçak Genel Bildirisinin sağlık bölümü istenmiyorsa, 26 ncı madde gereğince Örgütün salık verdiği usullere göre böcekten temizlenir ve bu işlemler ilgili bilgiler Uçak Genel Bildirisinin sağlık bölümünde gösterilir. İlgili Devletler, onaylanmış bir sistemle uçuş sırasında yapılan buharla böcekten temizlemeyi kabul edeceklerdir.

(1) 7/9/1973 tarih ve 7/7131 sayılı kararname ile yukarıda, her maddenin altında yapılan açıklamalarda belirtildiği üzere madde numaralarındaki kaydırmalar sebebi ile 70 ve 71 inci maddeler açıkta kalmıştır.

3 - Aedes aegypti'nin hala bulunduğu bir bölgedeki limandan kalkıp Aedes aegypti'nin yok edildiği bir bölgeye giden gemiler olgunlaşmamış veya olgunlaşmış çağdaki Aedes aegypti'den temizlenir.

4 - Aedes aegypti'nin bulunduğu bir hava limanından kalkıp Aedes aegypti'nin ortadan kaldırıldığı bir bölgeye giden uçaklar 26 ncı madde gereğince Örgütün salık verdiği usullerle böceklerden temizlenir.

MADDE 75

Sarıhumma taşıyıcısının bulunduğu bir bölgenin sağlık makamı, uluslararası bir yolculuk yaparak hastalığın bulaştığı bir bölgeden gelen ve geçerli bir sarı humma aşısı belgesi bulunmayan bir kişinin ya bu belge geçerli oluncaya kadar ya da bulaşıcılığa maruz kalmış olabileceği son günden itibaren en çok altı gün geçinceye kadar tecridini isteyebilir; bu iki şıktan en kısa süreni uygulanır.

MADDE 76

1 - Geçerli bir sarıhumma aşısı belgesi olmadan hastalığın bulaştığı bir bölgeden gelen ve uluslararası bir yolculuk sırasında henüz 35 inci maddede öngörülen ayırmayı sağlayacak araçları olmayan ve sarıhumma vektörünün olduğu bir bölgede bulunan bir hava limanından geçmek zorunda kalan her kişi, bu araçların olduğu bir hava limanında, eğer sözkonusu hava limanlarının buldukları ülkelerin sağlık yönetimleri bu konuda bir anlaşma yapmışlarsa, 75 inci maddede belirtilen süre kadar alakonulabilir.

2 - İlgili sağlık yönetimleri böyle bir anlaşmayı ve bunun sona erişini Örgüte bildirirler. Örgüt bu bilgiyi bütün öteki sağlık yönetimlerine hemen bildirir.

MADDE 77

1 - İçinde bir sarıhumma vakası bulunan ya da yolculuk sırasında içinde böyle bir vaka çıkan bir gemi, varışta hastalığa bulaşmış sayılır. Bir gemi hastalığın bulaştığı bir bölgeden ayrıldıktan sonra altı gün geçmeden ya da böyle bir bölgeden ayrılışını izleyen 30 gün içinde sağlık makamınca içinde Aedes aegypti, ya da başka sarıhumma vektörlerinin bulunduğu görülürse muvasalatında kuşkulu sayılır. Bütün öbür gemiler esen sayılır.

2 - Varışta, içinde bir sarıhumma olgusu bulunan bir uçak hastalığa bulaşmış sayılır. 74 üncü maddenin 2 nci fıkrası uyarınca yapılan böceklerden arıtma işlemi sağlık makamı yeterli bulmaz ve uçak içinde canlı sivrisineklerin bulunduğunu görürse, o uçak kuşkulu sayılır. Bütün öbür uçaklar esen sayılır.

MADDE 78

1 - Hastalığın bulaştığı ya da kuşkulu bir gemi veya uçağın varışında sağlık makamı:

a) Sarıhumma taşıyıcısının bulunduğu bir bölgede, geçerli bir sarıhumma aşısı belgesi olmadan gemi ya da uçaktan çıkan her yolcu veya mürettebata 75 inci maddede bildirilen tedbirleri uygulayabilir;

b) Gemi ya da uçağı denetleyebilir ve Aedes aegypti veya başka sarıhumma taşıyıcılarını yok edebilir. Sarıhumma taşıyıcısının bulunduğu bir bölgede, bundan başka, bu tedbirler uygulanıncaya kadar, geminin karadan en az 400 metre uzaktakalmasını isteyebilir.

2 - 39 uncu madde ile bu maddenin birinci fıkrası uyarınca sağlık makamınca istenen tedbirler eksiksiz uygulandığında gemi ya da uçak hastalığa bulaşmış veya kuşkulu sayılmaktan kurtulur. Gemi ya da uçağa bundan sonra (serbesti müsaadesi) verilir.

MADDE 79

Hastalığın bulaştığı bir bölgeden gelen esen bir gemi ya da uçağa varışta, 78 inci maddenin birinci fıkrasının b) bendinde bildirilen tedbirler uygulanabilir. Gemi ya da uçağa bundan sonra serbesti müsaadesi verilir.

MADDE 80

74 üncü maddenin 2 nci fıkrasında bildirilen tedbirler uygulanmışsa, Devletler, uçakların sağlıklı hava limanlarında karaya inmelerini yasaklayamazlar. Bununla birlikte sarıhumma taşıyıcısının bulunduğu bir bölgede Devlet, hastalığın bulaştığı bir bölgeden gelecek uçakların yalnızca orada karaya inmeleri için bir veya birkaç hava limanı gösterebilir.

MADDE 81

Bir tren, bir kara taşıtı ya da başka bir taşıt aracının sarıhumma vektörünün bulunduğu bir bölgeye varışında sağlık makamı aşağıdaki tedbirleri uygulayabilir:

a) geçerli bir sarıhumma aşısı bilgisi olmaksızın hastalığın bulaştığı bir bölgeden gelen her kişinin 75 inci madde hükümleri uyarınca tecridi;

b) hastalığın bulaştığı bir bölgeden geliyorsa tren, kara taşıtı ya da başka taşıt aracının böceklerden temizlenmesi.

MADDE 82

Sarıhumma taşıyıcısının bulunduğu bir bölgede, 39 uncu madde ile bu bölümde öngörülen tecrid, içinde sivrisineklerin bulunmadığı yerlerde yapılır.

MADDE 83

Bu Tüzüğün amaçları için çiçeğin kuluçka dönemi ondört gündür.

MADDE 84

1 - Sağlık yönetimi, uluslararası bir yolculuk yapan ve daha önce geçirilen bir çiçek hastalığından korunduğuna dair yeteri kadar belirti taşımayan her kişiden, geçerli bir çiçek aşısı belgesi olmasını isteyebilir. Bu kişinin böyle bir belgesi yoksa, aşılanabilir; aşılanmayı reddederse varışından önce bulunduğu son ülkeden ayrılışından itibaren en çok ondört gün gözetime alınabilir.

2 - Uluslararası bir yolculuk yapan her kişi varışından önceki ondört gün içerisinde hastalığın bulaştığı bir bölgede bulunmuş ve sağlık makamının kanısınca aşılanma ya da daha önce çiçek hastalığı geçirme yoluyla yeterince korunmamış ise ya aşılanmaya veya gözetime ya da aşılandıktan sonra gözetime alınabilir; aşılanmayı reddederse tecrid edilebilir. Gözetim ya da tecrid süresi, kişinin hastalığın bulaştığı bölgeden ayrıldığı günden itibaren ondört günü geçemez. Geçerli bir çiçek aşısı belgesi yeterli bir korunma delilidir.

3 - Ülkesinde çiçek olsun veya olmasın her sağlık yönetimi bu maddede öngörülen tedbirleri uygulayabilir.

MADDE 85

1 - Varışta, içinde bir çiçek vakası bulunan ya da yolculuk sırasında içinde böyle bir vaka çıkan bir gemi veya uçak hastalığa bulaşmış sayılır.

2 - Bütün öbür gemi veya uçaklar, içlerinde şüphelenilenler bulunsun bile esen sayılır, fakat bu kimseler gemi ya da uçaktan ayrılacak olurlarsa, bunlara 86 ncı maddede bildirilen tedbirler uygulanabilir.

MADDE 86

1 - Hastalığın bulaştığı bir gemi ya da uçağın varışında, sağlık makamı:

a) Gemi veya uçakta, çiçeğe karşı yeterince korunmamış saydığı her kişiye aşılanmayı önerir.

b) Gemi ya da uçaktan ayrılan her kişiyi, bulaşıklığa son olarak maruz kalmadan itibaren en çok ondört gün süreyle tecrid edilebilir ya da gözetime alabilir; fakat sağlık makamı tecrid yahut gözetim süresini tespit ederken bu kişinin önceki aşılanmalarını ve bulaşıklığa maruz kalmış olup olmadığını da gözönüne alır;

c) i) Hastalığın bulaştığı kişilerin bütün bagajlarının;

ii) Bulaşmış sayılan bütün öbür bagajların veya kullanılmış yatak takımı veya çamaşır gibi nesnelere ve gemi ya da uçağın bulaşmış sayılan bölümlerinin hastalıktan temizlenmesini sağlar.

2 - Bir gemi ya da uçak hastalığın bulaştığı kişiler karaya indirilip sağlık makamınca bu maddenin 1 i nci fıkrası uyarınca istenen tedbirleri eksiksiz uygulanıncaya kadar bulaşık sayılacaktır. Bundan sonra gemi veya uçağa (Serbesti müsaadesi) verilir.

MADDE 87

Varışta, esen bir gemi veya uçağa, hastalığın bulaştığı bir bölgeden gelse bile, (Serbesti müsaadesi) verilir.

MADDE 88

Bir trenin, bir kara taşıtının ya da başka bir taşıt aracının varışında içinde bir çiçek vakası görülürse, hastalığın bulaştığı kişi indirilir ve 86 ncı maddenin birinci fıkrasının hükümleri uygulanır. Gözetim ya da tecrid süresi tren, kara taşıtı, ya da başka taşıt aracının varış gününden sayılır ve tren veya kara taşıtı veya başka taşıt aracının bulaşmış sayılan bölümleri hastalıktan temizlenir.

BAŞLIK VI - SAĞLIK BELGELERİ

MADDE 89

Herhangi bir gemi veya uçaktan, bir liman veya hava limanının sağlık durumuna ilişkin, konsoloslukça vize edilmiş veya edilmemiş hiçbir sağlık kağıdı veya herhangi bir başka belge, ne şekilde nitelendirilmiş olursa olsun, istenemez.

MADDE 90

1 - Bir ülkenin, ilk durulacak limanına varmadan önce, uluslararası yolculuk yapan bir geminin kaptanı gemide bulunan bütün kişilerin sağlık durumlarına ilişkin bilgi edinir ve varışta, sağlık yönetiminin istemediği haller dışında, bir Deniz Sağlık Bildirisi doldurarak ve varsa gemi hekimine de imzalatıldıktan sonra bu limanın sağlık makamına verir.

2 - Kaptan ve varsa gemi hekimi, geminin yolculuk sırasındaki sağlık koşullarına ilişkin olarak sağlık makamınca sorulan bütün sorulara karşılık verir.

3 - Deniz Sağlık Bildirisi Ek: 5'te verilen örneğe uygun olmalıdır.

4 - Sağlık yönetimi:

a) varışta gemilerden Deniz Sağlık Bildirisini ya istememeye;

b) ya da bunu, gemi özellikle belirtilen bazı bölgelerden geliyorsa veya bildirilecek kesin bilgiler varsa, istemeye karar verebilir.

Sağlık yönetimi her iki durumda da gemi işletmelerine bilgi verir.

MADDE 91

1 - Bir ülkenin hava limanına inişte, bir uçağın kaptanı veya onun yetkili temsilcisi, sağlık yönetiminin istemediği haller dışında, Uçak Genel Bildirisinin sağlık bölümünü doldurup bu hava limanının sağlık makamına verir. Bildirinin sağlık bölümü Ek: 6'daki örneğe uygun olmalıdır.

2 - Bir uçağın kaptanı ya da onun yetkili temsilcisi, yolculuk sırasında uçağın içindeki sağlık koşullarına ilişkin sağlık makamınca istenen bütün bilgileri verir.

3 - Sağlık yönetimi,

a) varışta uçaklardan Uçak Genel Bildirisinin sağlık bölümünü ya istememeye,

b) ya da bunu, uçak özellikle belirtilen bazı bölgelerden geliyorsa veya verilecek kesin bilgiler varsa istemeye karar verebilir.

Sağlık yönetimi her iki durumda da uçak işletmelerine bilgi verir.

MADDE 92

1 - 1, 2 ve 3 sayılı Ek'lerde konu olan belgeler Fransızca ve İngilizce basılır. Bu dillere, ayrıca, belgenin verildiği ülkenin resmi dillerinden biri de eklenebilir. (1)

2 - Bu maddenin 1 inci paragrafında sözü geçen belgeler Fransızca ya da İngilizce doldurulur. Bu dillerin yanısıra belgelerin bir başka dilde doldurulması da istenebilir.

3 - (**Değişik: 7/9/1973 - 7/7131 K.**) Resmi nühür, imza yerini tutamayacağından uluslararası aşı belgeleri bir hekimin veya ulusal sağlık idaresinin yetkili kıldığı başka bir kimsenin kendi eliyle imzalanmış olmalıdır.

4 - Uluslararası aşı belgeleri fertler için olup hiç bir zaman kolektif olarak kullanılamaz. Çocuklara da ayrı belge verilir.

5 - Tüzüğün 2 ve 3 üncü Ek'lerinde verilen örneklerden hiçbir zaman ayrılınmayacak, belgelere de hiçbir fotoğraf yapıştırılmayacaktır. (2)

6 - Yazma bilmeyen bir çocuk için verilen uluslararası aşı belgesi, ana -babasından biri veya çocuğa bakmakla görevli kişi tarafından imzalanır. Okuma yazma bilmeyen birisinin imzası, olağan olduğu üzere kendi parmak izi ile gösterilir ve bunun kendisinin olduğunu bir başka kimse onaylar.

7 - Aşıcı, aşının hekimlik bakımından kontrendike olduğu kanısında ise, bu kanısını haklı gösteren nedenleri bildiren Fransızca ya da İngilizce yazılı bir belgeyi ilgili kişiye verir.

(1) Bu maddenin 1 inci bendinde geçen 2 sayılı Ek 7/9/1973 - 7/7131 K. ile kaldırılmış ve bundan sonrakilere yeniden numara verilmiştir. Buna göre bubenindeki "1, 2, 3 ve 4" sayılı eklerin yerini "1, 2 ve 3" sayılı ekler almış tır.

(2) Aynı kararname ile 5 inci paragrafta anılan "2, 3 ve 4 sayılı ekler" kaldırılmış, yerine "2 ve 3 sayılı ekler" konmuştur.

MADDE 93

Silahlı Kuvvetlerce, fiili hizmet görmekte olan kendi personeline verileceği belgeleri:

- a) Örnekdekilerin aynı tıbbi bilgileri; ve
- b) ne aşısı olduğunu ve yapıldığı günü açıklayan ve bu madde uyarınca verildiğini belirten Fransızca ya da İngilizce bir bildiri bulunmak şartıyla 2, 3 ve 4 üncü Ek'lerde gösterilen uluslararası belgeler yerine kabul edilirler.

MADDE 94

Uluslararası ulaşımda bu Tüzükte bildirilenlerden başka hiçbir sağlık belgesi istenemez.

BAŞLIK VII - RÜSUM

MADDE 95

1 - Sağlık makamı:

a) bu Tüzükte öngörülen her hekim incelemesi ile incelenen kişinin sağlık durumunu öğrenmek için gerekli olabilecek bakteriyolojik ya da başka bütün tamamlayıcı incelemeler;

b) varışta uygulanan her aşı ile buna ilişkin belgeler için, hiçbir resim almaz.

2 - Bu maddenin 1 inci fıkrasında yazılı olanlardan başka bu Tüzükte öngörülen öbür tedbirlerin uygulanması rüsum ödenmesini gerektiriyorsa, her ülkede bir tek tarife bulunmalıdır.

İstenilen rüsum:

a) bu tarifeye uygun olmalıdır;

b) ılımlı olmalı ve hiçbir zaman görülen hizmetin gerçek değerlerini aşmamalıdır;

c) kişilere ilişkin ise, uyruk (İkametgah) ya da halen oturulan yer ayırımı yapılmadan; yahut gemiler, uçaklar, trenler, kara taşıtları, başka taşıt araçları, veya koyacılara ilişkin ise, uyruk, bayrak, tescil ya da sahiplik ayırımı yapılmadan alınmalıdır. Özellikle ne yurttaşlar ile yabancılar, ne de ulusal veya yabancılar ne de ulusal veya yabancı gemiler, uçaklar, trenler, kara taşıtları, başka taşıt araçları ve koyacaklar arasında hiçbir ayırım yapılmaz.

3 - Tüzüğün hükümleri ile ilgili bir mesajın radyo ile gönderilmesi için alınan resim, normal radyo mesajı gönderme tarifesini aşamaz.

4 - Bu tarife ve onun üzerinde sonradan yapılabilecek her değişiklik, yürürlüğe girmeden en az on gün önce yayınlanır ve hemen Örgüte bildirilir.

BAŞLIK VIII - ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

MADDE 96

1 - Sıtma ya da sivrisinekle geçen başka bir hastalık bulaşmasının olduğu veya (Böcek öldürücülere) dirençli hastalık taşıyıcılarının bölgesinde (yok edilmiş) bir vektör türünün olduğu bir bölgede bulunan bir hava limanından ayrılan uçaklar 26 ncı madde uyarınca Örgütün salık verdiği usullerle böceklerden temizlenir. İlgili Devletler, onaylanmış bir sistemle uçuş sırasında buharla yapılan böceklerden temizleme istemini kabul edeceklerdir. Aynı durumda bulunan bir limandan ayrılan gemiler olgunlaşmamış çağıdaki ya da erişkin çağıdaki sözkonusu sivrisineklerden uzak tutulur.

2 - Vektör ithalinin, sıtma ya da sivrisineklerle geçen başka bir hastalık bulaşmasını doğurabileceği bir bölgede veya çıkış hava limanı bölgesinde mevcut bir vektör türünün ortadan kaldırıldığı bir bölgede bulunan bir hava limanına varışta, bu maddenin 1 inci fıkrasında anılan uçaklarca, eğer sağlık makamına böceklerden temizlemenin bu maddenin 1 inci fıkrası uyarınca yapıldığına ilişkin yeterli delil gösterilmezse, 26 ncı madde uyarınca böceklerden temizlenebilirler. Aynı durumda bulunan bir limana varan gemilere sağlık makamının denetim altında aynı işlemler yapılmalı ve olgunlaşmamış çağıdaki ya da erişkin çağıdaki sözkonusu sivrisineklerden temizlenmelidirler.

3 - Trenler, kara taşıtları, başka taşıt araçları, koyacaklar ya da uluslararası kıyı trafiğinde veya uluslararası iç su yolları trafiğinde kullanılan gemiler, olanak ölçüsünde ve gerekli ise insan hastalıkları taşıyıcı böceklerden uzak tutulur.

MADDE 97

1 - Göçmenler, göçebeler, mevsim işçileri veya dönemsel toplantılara katılan kişiler ile bunların bindikleri her gemi, özellikle uluslararası kıyı trafiğinde kullanılan küçük tekneler, her uçak, tren, kara taşıtı, başka taşıt aracı, ilgili Devletlerden herbirinin yasaları ve tüzükleri ve aralarında yaptıkları anlaşmalar uyarınca ek sağlık tedbirlerine bağlı tutulabilirler.

2 - Devletlerden her biri göçmenler, göçebeler, mevsim işçileri ve dönemsel toplantılara katılan kişilere uygulanacak yasa ve tüzük hükümleriyle anlaşmaları Örgüte bildirir.

3 - Dönemsel toplantılara katılan kişileri taşıyan gemi ve uçaklarda gözetilecek sağlık normları Örgütçe salık verilenlerin altında olmayacaktır.

MADDE 98

1 - Sağlık, coğrafya, sosyal ya da ekonomik koşulları nedeniyle ortak çıkarları bulunan iki yada daha çok Devlet arasında bu Tüzüğün Uygulanmasını kolaylaştırmak için ve özellikle aşağıdaki konularda, özel anlaşmalar veya düzenlemeler yapılabilir.

- a) komşu ülkeler arasında doğrudan doğruya ve süratli olarak salgınla ilgili bilgiler alışverişi;
- b) uluslararası kıyı ulaşımı ile göller de dahil, iç su yolları üstündeki uluslararası ulaşımaya uygulanacak sağlık tedbirleri;
- c) sınırdaş ülkelerin sınırlarında uygulanacak sağlık tedbirleri;
- d) bu Tüzükte öngörülen herhangi bir sağlık tedbirlerinin uygulanması için iki ya da daha çok ülkenin tek bir ülke olarak birleşmesi;
- e) hastalığın bulaştığı kişilerin taşınması için özel olarak düzenlenmiş taşıt araçları kullanılması;
- 2 - Bu maddenin 1 inci fıkrasında gösterilen anlaşmalar ya da düzenlemelerde bu Tüzüktekilere aykırı hükümler bulunmamalıdır.
- 3 - Devletler bu madde hükümlerine göre yapabilecekleri her anlaşma veya düzenlemeyi Örgüte bildirirler. Örgüt bu anlaşma veya düzenlemelerin yapıldığını hemen bütün sağlık yönetimlerine bildirir.

BAŞLIK IX
SON HÜKÜMLER

MADDE 99

1 - 101 inci madde hükümleriyle aşağıda belirtilen istisnalar saklı kalmak üzere bu Tüzük, buna bağlı Devletler arasında ve bu Devletler ile Örgüt arasında, aşağıda sayılan Uluslararası Sağlık Sözleşmelerinin, Uluslararası Sağlık Tüzüklerinin ve aynı nitelikteki anlaşmaların hükümleri yerine geçer:

- a) 3 Aralık 1903 te Paris'te imza edilen:Uluslararası Sağlık Sözleşmesi;
- b) 14 Ekim 1905 te Washington'da imzalanan:Pan Amerikan Sağlık Sözleşmesi;
- c) 17 Ocak 1912 de Paris'te imzalanan: Uluslararası Sağlık Sözleşmesi;
- d) 21 Haziran 1926 da Paris'te imzalanan: Uluslararası Sağlık Sözleşmesi;
- e) 12 Nisan 1933 de Lahey'de imzalanan:
Hava Ulaştırmaları Uluslararası Sağlık Sözleşmesi;
- f) 22 Aralık 1934 de Paris'te imzalanan: Sağlık Kağıtlarının ilgasına dair Uluslararası Anlaşma;
- g) 22 Aralık 1934 de Paris'te imzalanan:
(Sağlık Kağıtlarındaki) Konsolosluk Vizelerinin Kaldırılmasına ilişkin Uluslararası Anlaşma;
- h) 31 Ekim 1938 de Paris'te imzalanan:
21 Haziran 1926 günlü Uluslararası Sağlık Sözleşmesini değiştiren Sözleşme:

i) 15 Aralık 1944 de Washington'da imzaya açılan ve 21 Haziran 1926 günlü Sözleşmeyi değiştiren 1944 Uluslararası Sağlık Sözleşmesi;

j) 15 Aralık 1944 de Washington'da imzaya açılan ve 12 Nisan 1933 günlü Sözleşmeyi değiştiren 1944 Hava Ulaştırmaları Uluslararası Sağlık Sözleşmesi;

k) Washington'da imzalanan 1944 Uluslararası Sağlık Sözleşmesini uzatan 23 Nisan 1946 Protokolü;

l) Washington'da imzalanan, 1944 Hava Ulaştırmaları Uluslararası Sağlık Sözleşmesini uzatan 23 Nisan 1946 Protokolü;

m) 1951 Uluslararası Sağlık Tüzüğü ile 1955, 1956 , 1960 ve 1963 Ek Tüzükleri.

2 - Havana'da 14 Kasım 1924 de imzalanan Pan Amerikan Genel Sağlık Kanunu, bu maddenin 1 inci fıkrasındaki hükümlerin uygulandığı 2, 9, 10, 11, 16 dan53 e kadar olan ve 61 ve 62 nci maddeleri dışında yürürlükte kalır.

MADDE 100

1 - Örgüt Anayasa'sının 22 nci maddesi uyarınca bütün reddetme ya da ihtirazi kayıtlar koyma için öngörülen süre, bu Tüzüğün Dünya Sağlık Genel Kurulunca kabulünün Genel Müdürce bildirdiği günden itibaren dokuz aydır.

2 - Bir Devlet, uluslararası ilişkilerin yürütmekle sorumlu bulunduğu denizaşırı ya da uzak ülkeler için Genel Müdüre yapacağı bir bildirim ile bu süreyi onsekiz aya çıkarabilir.

3 - Genel Müdürece, bu maddenin 1 ya da 2 nci fıkrasında bildirilen süreler dolduktan sonra alınan bütün redler veya ihtirazi kayıtlar hükümsüzdür.

MADDE 101

1 - Bir Devlet bu Tüzüğe karşı bir ihtirazi kayıttan bulunduğu anda bu kayıt ancak Dünya Sağlık Genel Kurulunca kabul edilirse geçerli sayılır ve bu Tüzük o Devlet için ancak bu ihtirazi kayıt Genel Kurulca kabul edildiğinde veya Genel Kurul bu kayda, Tüzüğün özüne ve amacına esaslı şekilde aykırı düştüğünden dolayı karşı koymuşsa, anılan kayıt geri alındığında yürürlüğe girer.

2 - Bu Tüzüğü kısmen reddetmek bir ihtirazi kayıt gibi kabul edilir.

3 - Dünya Sağlık Genel Kurulu bir ihtirazi kaydı kabul etmek için, bu kaydı koyan Devletin; 99 uncu maddede bildirilen sözleşmeler, tüzükler ve benzeri anlaşmalar uyarınca anılan Devletçe daha önce kabul edilmiş bulunan ve ihtirazi kaydın konusu ile ilgili bir veya birkaç yükümlülüğe uymaya devam etmesini isteyebilir.

4 - Bir Devlet, Dünya Sağlık Genel Kurulunca, 99 uncu maddede bildirilen sözleşmeler, tüzükler ve aynı nitelikteki anlaşmalar gereğince adı geçen Devletin kabul etmiş olduğu bir veya birkaç yükümlülüğe esaslı şekilde aykırı görülmeyen bir ihtirazi kayıt ileri sürerse Genel Kurul bu maddenin 3 üncü fıkrasında öngörülen yükümlenmeyi kabul şartı olarak Devletten istemeden, bu kaydı kabul edebilir.

5 - Dünya Sağlık Genel Kurulu bir ihtirazi kayda karşı koyar ve bu kayıt geri alınmazsa bu Tüzük bu ihtirazi kaydı koyan Devletle ilgili olarak yürürlüğe girmez. Bu devletin daha önce taraf olduğu 99 uncu maddede bildirilen sözleşmeler, tüzükler ve aynı nitelikteki anlaşmalar o Devletle ilgili olarak yürürlükte kalırlar.

MADDE 102

Bir red ya da herhangi bir ihtirazi kaydın tümü ya da bir bölümü, her an için, Genel Müdüre bildirilerek geri çekilebilir.

MADDE 103

1 - Bu Tüzük 1 Ocak 1971 de yürürlüğe girer.

2 - Örgüte bu günden sonra üye olan ve bu Tüzüğe henüz taraf bulunmayan her Devlet, Tüzüğü red ettiğini ya da bu konuda ihtirazi kayıta bulunduğunu, üye olduğu günden itibaren üç aylık bir süre içinde Örgüte bildirebilir. 101 inci madde hükümleri gereğince bu Tüzük yukarıda bildirilen sürenin sonunda ve reddedilmediği takdirde bu Devlet için yürürlüğe girer.

MADDE 104

1 - Örgüte üye olmayan fakat 99 uncu maddede sayılan sözleşmeler, tüzükler ya da aynı nitelikteki anlaşmalara taraf bulunan veya kendilerine Genel Müdür tarafından bu Tüzüğün Dünya Sağlık Genel Kurulunca kabul edildiği bildirilen Devletler, kabul ettiklerini Genel Müdüre bildirerek Tüzüğe taraf olabilirler. Bu kabul 101 inci madde hükümlerine bağlı olarak bu Tüzüğün yürürlüğe girdiği günde veya eğer bu günden sonra bildirilmişse, bu bildirim Genel Müdüre alındığı günden üç ay sonra yürürlüğe girer.

2 - Bu Tüzüğün uygulanması amacıyla Örgütün Anayasa'sının 23, 33, 62, 63 ve64 üncü maddeleri Tüzüğe taraf olup, fakat Örgüte üye olmayan Devletlere uygulanır.

3 - Örgüte üye olmayıp bu Tüzüğe taraf olmuş bulunan Devletler, her zaman için, Genel Müdüre yapacakları bir bildirim ile Tüzüğe katılmaktan çekilebilirler. Bu çekilme, sözü edilen bildirim alınmasından altı ay sonra yürürlüğe girer. Çekilen Devlet bu andan itibaren 99 uncu maddede bildirilen ve evvelce taraf olduğu Sözleşmeler, tüzükler ya da aynı nitelikteki anlaşmalar hükümlerini yeniden uygular.

MADDE 105

Örgütün Genel Müdürü bütün üyeler ve ortak üyeler ile 99 uncu maddede bildirilen sözleşmeler, tüzükler ve aynı nitelikteki anlaşmaların öteki taraflarına bu Tüzüğün Dünya Sağlık Genel Kurulunca kabul edildiğini bildirir. Genel Müdür aynı şekilde bu Devletlere ve bu Tüzüğe taraf olan öteki Devletlere, bu Tüzüğü değiştiren ya da tamamlayan her Ek Tüzüğü ve sırasıyla 100, 102, 103 ve 104 üncü maddeler uyarınca aldığı her bildirim ve Dünya Sağlık Genel Kurulu tarafından 101 inci madde uyarınca alınan her kararı bildirir.

MADDE 106

1 - Bu tüzüğün ya da her Ek Tüzüğün yorumlanmasına ya da uygulanmasına ilişkin herhangi bir sorun veya anlaşmazlık her ilgili Devletçe Genel Müdüre götürülebilir. Genel Müdür soruna ya da anlaşmazlığa çözüm bulmaya uğraşır. Çözüm bulunmazsa, Genel Müdür kendiliğinden ya da her ilgili Devletin isteği üzerine sorunu veya anlaşmazlığı Örgütün yetkili komitesinin veya başka organın incelemesine sunar.

2 - Her ilgili Devletin, bu komite ya da başka organ önünde temsil olunmak hakkı vardır.

3 - Bu yolla çözümlenmeyen her anlaşmazlık, yazılı dilekçe ile her ilgili Devletçe, karar için Uluslararası Adalet Divanına götürülebilir.

MADDE 107

1 - Bu Tüzüğün Fransızca ve İngilizce metinleri aynı şekilde geçerlidir.

2 - Bu Tüzüğün asli metinleri Örgütün arşivlerinde saklanır. Aslına uygunluğu onaylanmış kopyaları, Genel Müdür tarafından bütün üyeler ve ortak üyeler ile 99 uncu maddede bildirilen sözleşmeler, tüzükler ve aynı nitelikteki anlaşmaların öteki Taraflarına gönderilir. Bu Tüzüğün yürürlüğe girmesi anında, aslına uygunluğu onaylanmış kopyaları, Genel Müdüre, Birleşmiş Milletler Yasası'nın 102 nci maddesi uyarınca tescil edilmek için Birleşmiş Milletler Genel Sekreterine sunulur.

Yukarıdakileri onaylamak üzere bu belge, yirmi beş Temmuz 1969 da Boston'da imzalanmıştır.

W. H. STEWART

Yirmi İkinci Dünya Sağlık Genel Kurulu Başkanı

M. G. CANDAU

Dünya Sağlık Örgütü Genel Müdürü

FARELERDEN TEMİZLEME BELGESİ (a)
FAREDEN MUAFİYET BELGESİ (a)

Uluslararası Sağlık Tüzüğü'nün 54 üncü maddesi gereğince verilmiştir. (Bu belge liman makamlarınca alakonulamaz)

..... LİMANI

Tarih

BU BELGE, bu limanda ve yukarıdaki tarihte,

(açık deniz gemileri için net tonaj)

..... tonluk (a) (f) adlı

(iç sefer gemileri için tonaj)

(farelerden temizlendiğini)

geminin denetlendiğini ve (a) onaylar.

(fareden muaf tutulduğunu)

(denetleme)

(a) sırasında ambarlar ton ile

(fareden temizleme)

(a) Gereksiz deyimleri çiziniz

(b) Sayılan yerlerden herhangi biri gemide yoksa, bu kaydedilmelidir.

(c) Yeni ya da eski fare pisliği, kemirme veya ayak izleri.

(d) Yok, az orta ya da çok.

(e) Kükürt ya da siyanür miktarı veya asit siyanidrik oranı bildirilecektir.

(f) Tonajın, mayi mahreç ya da başka bir usulle mi belirlendiği açıklanacak.

DÜŞÜNCELER: Bağımsızlık halinde, geminin veya iç seferler yapan teknenin kemirciler ve veba vektörleri bulunmayacak koşullarda tutulması için alınan tedbirler bildirilecektir.

Denetçinin mühürü, adı, sanı ve imzası.

Bu belge, yukarıda adı yazılı kişinin aşağıdaki tarihte koleraya karşı aşılandığını veya yeniden aşılandığını onaylar.

Tarih	Aşığı yapanın imzası ve ünvanı	Belgeleme mührü	
1			
2		1	3
3			
4		2	4

Kullanılan aşı Dünya Sağlık Örgütünün salık verdiği normlara uygundur.

Bu belge, bir aşı zerkinden altı gün sonra veya yeniden aşı yapılmışsa bunun yapıldığı günden başlamak üzere, altı ay süreyle geçerlidir.

Belgeleme mührü, aşının uygulandığı ülkenin sağlık yönetimince belirtilen örneğe uygun olmalıdır.

Bu belge hekimin belgeleme mührü, imzasının yerini tutamayaacağı için, hekimin kendi eliyle imzalanmalıdır.

Bu belge üzerinde herhangi bir düzeltme veya silinti yapılması ya da herhangi bir yerinin doldurulmadan bırakılması belgeyi geçersiz kılabilir.

EK : 2

SARIHUMMA AŞISI VEYA YENİDEN YAPILAN SARIHUMMA AŞISI ULUSLARARASI BELGESİ

Aşılananın adı ve soyadı doğum tarihi
cinsiyeti imzası

Bu belge, yukarıda adı yazılı kişinin aşağıdaki tarihte sarıhummaya karşı aşılandığını veya yeniden aşılandığını onaylar.

Tarih	Aşığı yapanın imzası ve ünvanı	Uygulanan aşının imalçisi ve dizi numarası	Aşı merkezinin resmi mührü	
1			1	2
2				
3			3	4
4				

Bu belge ancak kullanılan aşı Dünya Sağlık Örgütünce onaylanmış ve aşı merkezi, bulunduğu ülkenin sağlık yönetimince yetkili kılınmış ise geçerli sayılır.

Bu belge, aşı tarihinden on gün sonra, yeniden aşı uygulanmışsa bunun uygulandığı günden başlamak üzere, on yıl süreyle geçerlidir.

Bu belge, hekimin belgeleme mühürü imzasının yerini tutamayacağı için, hekimin kendi eliyle imzalanmalıdır.

Bu belge üzerinde herhangi bir düzeltme veya silinti yapılması ya da herhangi bir yerinin doldurulmadan bırakılması, belgeyi geçersiz kılabilir.

EK : 3

**ÇİÇEK AŞISI VEYA YENİDEN YAPILAN ÇİÇEK AŞISI
ULUSLARARASI BELGESİ**

Aşılının adı ve soyadı :
Doğum tarihi :
Cinsiyeti :
İmzası :

Bu belge, yukarıda adı yazılı kişinin aşağıdaki tarihte, Dünya Sağlık Örgütü'nün salık verdiği kaidelere uygunluğu onaylanmış liyofilize veya sıvı halinde bir aşı ile çiçeğe karşı aşılandığını veya yeniden aşılandığını onaylar.

Tarih	«x» işaretiyle aşağıdaki aşılarından hangisinin uygulandığı gösterilecektir.	Aşığı yapanın imzası ve ünvanı	Aşının imalcisi ve dizi numarası	Belgeleme mühürü	
				1a	1b
1a	Uygulanan ilk aşı				
1b	Tuttu Tutmadı				
2	Yeniden yapılan aşı			2	3
3	Yeniden yapılan aşı				

Bu belge, başarı ile uygulanan (tutan) ilk aşından sekiz gün sonra veya yeniden aşı uygulanmışsa bunun uygulandığı günden başlamak üzere üç yıl süreyle geçerlidir.

Belgeleme mühürü, aşının uygulandığı ülkenin sağlık yönetimince belirtilen örneğe uygun olmalıdır.

Bu belge, hekimin belgeleme mühürü, imzasının yerini tutamayacağı için, hekimin kendi eliyle imzalanmalıdır.

Bu belge üzerinde herhangi bir düzeltme veya silinti yapılması ya da herhangi bir yerinin doldurulmadan bırakılması, belgeyi geçersiz kılabilir.

DENİZ SAĞLIK BİLDİRİSİ
(Ülke dışı limanlardan gelen gemi kaptanlarınca verilecektir.)

Limanın adı Tarihi
 Geminin adı Geldiği yer gideceği yer
 Uyuğu Kaptanın adı
 Net tonu
 Farelerden temizleme veya Belgesi tarihi
 Fareden muafiyet Verildiği yer

Güverte
 Yolcu sayısı Mürettebat sayısı
 Kamara.....
 Yolculuk başlangıcından beri uğranılan limanların listesi ve her birinden kalkış tarihleri.....

Sağlık Soruları

Cevap
evet veya hayır

1. Yolculuk sırasında (x) gemide, veba, kolera, sarıhumma ya da çiçek kası veya kuşkusu oldu mu? ekli çizelgede ayrıntılarını veriniz.
2. Yolculuk sırasında (x) gemide, fare ve sıçanlar arasında veba vakaları veya kuşkusu oldu mu? ya da bunlar arasında anormal ölüm oldu mu?
3. Yolculuk sırasında (x) gemide, kazadan başka yolla ölüm oldu mu? ekli çizelgede ayrıntılarını veriniz.
4. Gemide, bulaşıcı olduğundan kuşku olduğunuz hastalık vakası var mı? veya yolculuk sırasında (x) oldu mu? ekli çizelgede ayrıntılarını veriniz.
5. Gemide, şimdi hasta var mı? ekli çizelgede ayrıntılarını veriniz.

NOT: Gemide hekim yoksa kaptan şu belirtileri bulaşıcı bir hastalığın bulunmasından kuşkulandıracak nitelikte saymalıdır: Halsizlik ile birlikte, veya birkaç gün süren, veya bezelerin şişmesiyle birlikte humma; ateşli veya ateşsiz her türlü deri iritasyonları veya had döküntüleri; kollaps ile birlikte ağır diyare; ateşle birlikte sarılık.

6. Gemide, bir hastalığın bulaşmasını veya yayılmasını kolaylaştıracak başka durumların bulunduğunu biliyor musunuz?

Bu bildiri ve ekli çizelgede verilen bilgiler ve cevaplarını bildiğime ve inandığıma göre doğru ve gerçeğe uygun olduklarını bildiririm.

İmza

Kaptan

İkinci imza

Gemi hekimi

Tarih

(x) Yolculuk başlangıcından beri dört haftadan fazla zaman geçmişse son dört hafta için bilgi vermek yetecektir.

BİLDİRİYE EK ÇİZELGE

Gemide ortaya çıkan her hastalık veya ölüm vakasının ayrıntıları :

Adı veya soyadı	
Yolculuk mevkiil veya gemideki görevi	
Yaşı	
Cinsi	
Uyruğu	
Bindiği liman	
Bindiği tarih	
Hastalığın niteliği	
Hastalığın başlangıç tarihi	
Hastalığı sonucu (x)	
Yapılan işlem (xx)	

EK : 5

UÇAK GENEL BİLDİRİSİNİN SAĞLIK SORULARINA İLİŞKİN BÖLÜMÜ

Sağlık Bildirisi :

Yolculuk sırasında uçak içerisinde veya inenler arasında (uçak tutması veya kazalar dışında) görülen hastalık vekaası ya da döküntü, ateş, titreme, diyare gibi belirtiler gösteren kişiler

Uçakta, bir hastalığın yayılmasına elverişli olabilecek bütün öteki durumlar

(x) Hastanın, iyileştiğini veya halâ hasta olduğunu veya öldüğünü bildiriniz.

(xx) Hastanın, halâ gemide bulunduğunu veya indirildiğini (limanın adı verilecek) veya cesedinin denize atıldığını bildiriniz.

Uçuş sırasında uygulanan her böceklerden temizleme veya başka sağlık işlemlerine ilişkin ayrıntılar (yer, tarih, saat, usul). Uçuş sırasında böceklerden temizleme yapılmamış ise en son uygulanan böceklerden temizlemeye ilişkin bilgiler verilecektir.

İmza, gerekir

Mürettebattan ilgili kişi

**7/9/1973 TARİH ve 7/7131 SAYILI KARARNAME İLE
YÜRÜRLÜĞE KONULAN EK TÜZÜĞÜN 27/12/1972
TARİH VE 7/5578 SAYILI KARARNAME İLE
YÜRÜRLÜĞE KONULAN ANA
TÜZÜĞE İŞLENEMEYEN
HÜKÜMLERİ**

MADDE II

Örgüt Anayasasının 22 nci maddesi uyarınca bütün reddetme ya da ihtirazı kayıtlar koyma için öngörülen süre, bu Ek Tüzüğün Dünya Sağlık Genel Kurulunca kabulünün Genel Müdürce bildirildiği günden sayılarak üç aydır.

MADDE III

Bu Ek Tüzük 1 Ocak 1974 gününde yürürlüğe girer.

MADDE IV

Uluslararası Sağlık Tüzüğü'nün (1969) aşağıdaki son hükümleri bu Ek Tüzüğe de uygulanır: 100 üncü maddenin 3 üncü paragrafı, 101 inci maddenin 1 ve 2 nci paragrafları ile 5 inci paragrafın ilk cümlesi, 102 nci madde, 103 üncü madde (1 Ocak 1971 yerine bu Ek Tüzüğün III üncü maddesinde bildirilen 1 Ocak 1974 konmuştur). 104 - 107 nci maddeler (107 nci madde dahil).

Yukarıdakileri onaylamak üzere bu belge Yirmi - dört Mayıs 1973 de Cenevre'de imzalanmış ve mühürlenmiştir.

Sağlık kontrolü servislerinin araçları, Uluslararası Sağlık Tüzüğü'nün 14. ve 19 uncu maddelerinde sayılanları kapsamaktadır.

2148-2194

**27/12/1972 TARİH VE 7/5578 SAYILI BAKANLAR KURULU KARARI İLE
YÜRÜRLÜĞE KONULAN TÜZÜĞE EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN TÜZÜKLERİN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHLERİNİ GÖSTEREN ÇİZELGE**

Ek ve Değişiklik Getiren Yönetmeliği Yürürlüğe Koyan Kararnamenin

Tarihi	Numarası	Farklı Tarihte Yürürlüğe Giren Maddeler	Yürürlüğe Giriş Tarihi
7/9/1973	7/7131	-	1/1/1974